

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BREZINY

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny na roky 2015-2024
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Zvolen, obec Breziny – ŠÚJ 518191
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2015 - 2024
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický kraj
Okres:	Zvolen
Región:	Hont
Poloha:	48°30'45"S 19°05'04"V
Nadmorská výška:	366 m n. m.
Rozloha:	5,48 km ² (548 ha)
Počet obyvateľov:	358 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	65,33 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	962 61
ŠÚJ	518191
EČV	ZV
Tel. predvoľba	+421-45
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Breziny
	Horné Breziny 141
	962 61 Dobrá Niva
Web:	www.breziny.sk
E-mail:	obecbreziny@centrum.sk
Telefón:	045/5387124
Fax:	045/5387124

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BREZINY	11
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	12
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	13
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	22
2.4. DOPRAVA.....	27
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	22
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	26
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	35
2.8. BÝVANIE	37
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	39
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	41
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	42
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	44
2.13. ŠPORT.....	45
2.14. KULTÚRA	46
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	48
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURACNÉ SLUŽBY	49
2.17. CESTOVNÝ RUCH	49
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014	49
2.19. SAMOSPRÁVA	50
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	50
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	51
3 SWOT ANALÝZY	53
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	55
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	56
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	56
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	57
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	58
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	59
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	60
3.8 KULTÚRA.....	61
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	62
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	62
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	63
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE BREZINY.....	64
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BREZINY	71

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE BREZINY	72
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE.....	75
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BREZINY.....	81
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	82
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	82
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	83
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	83
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	84
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	85
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	85
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	86
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	86
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	87
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	87
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	88
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	88
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	89
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	89
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	90
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	90
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	91
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	92
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	92
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	93
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	93
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BREZINY	95
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR OBCE	96
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR	97
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	99
8 AKČNÝ PLÁN	100
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	100
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	101
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	102
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	103
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	105
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	106
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	107
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	108
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	109
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	110
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	111
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	113
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	114
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	114
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	116
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	117
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	118
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	120
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	121
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	123
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	124
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	125
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	126
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	127
10 ZÁVER.....	133
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	134

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny s výhľadom do roku 2024“ (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Breziny, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breziny na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií: - komisie sociálnej, finančnej a správy obecného majetku, predsedu komisie kultúry, vzdelávania, športu a mládeže, životného prostredia, výstavby a územného plánovania, komisie na ochranu verejného poriadku, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		

Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Breziny je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

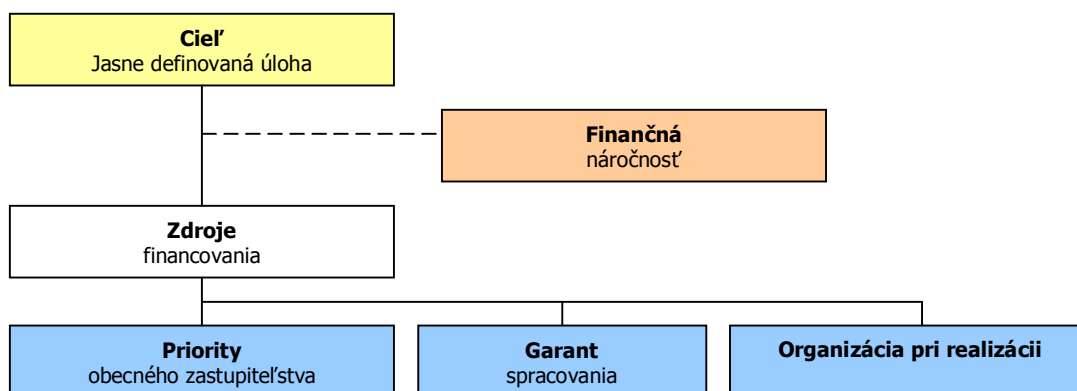

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúci plošný (celoštatny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breziny je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Breziny. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

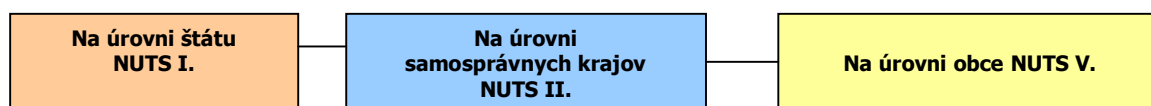
V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breziny boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Breziny má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR	1a, 10		EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
			8,9,10,		
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
			4,5,6,		
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
			5,6,7,9,10,		
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11		EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11		EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

LIFE LONG PROGRAMME

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

NADÁCIA PONTIS

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Breziny integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Breziny 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce 2008 - 2013, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

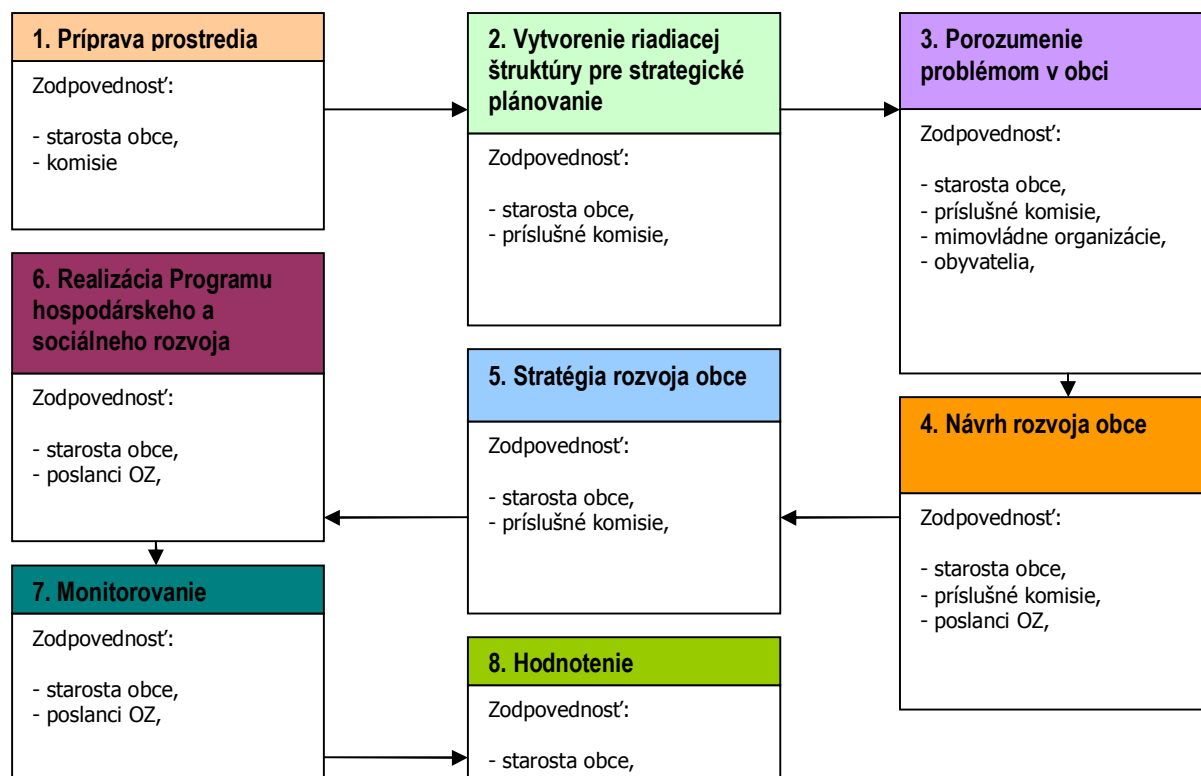
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<p>Vyvolanie dopytu v obci Breziny. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.</p>
2	<p>Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.</p>
3	<p>Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.</p>
4	<p>Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach. hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.</p>
5	<p>Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorit. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.</p>
6	<p>Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.</p>

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breziny
2015 - 2024**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Zvolen súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Obec sa skladá z dvoch častí – Horných a Dolných Brezín (súčasť Šariny).

Základná charakteristika obce Breziny (k 31.12.2013)

Kód obce	518191
Názov okresu	Zvolen
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSC	962 61
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1808
Nadmorská výška obce - mesta v m	366 m n. m
Celková výmera územia obce [ha]	549
Hustota obyvateľstva na km ²	65,33
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec Breziny leží v severnej časti Pliešovskej kotliny. Cez kataster preteká riečka Nerestnica a Kalný potok. Celková výmera územia obce je 549 ha. Krajina v okolí obce má pahorkatinný až hornatý ráz. Intravilán obce leží v nadmorskej výške 261 m n. m., územie sa zaraďuje do klimaticky teplejšej oblasti. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske a lesnícke účely. Na južnom okraji katastra sa rozprestiera vodná nádrž.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Počiatky Brezín (najstarší názov) sú veľmi hmlisté. Určité náznaky pravekého osídlenia sa našli pri stavbe krmovínarskeho závodu, ale materiál sa zničil. Podľa zachovalých skromných fragmentov nálezov možno usúdiť, že toto územie bolo osídlené prinajmenšom už 2400 rokov pred Kristom. V čase rozkvetu veľkej Zvolenskej župy v 12. storočí tadiaľto viedla veľká obchodná cesta (Via magna). Vychádzala z hradu Hont a smerovala cez Hontianske Nemce, Bzovík, Krupinu, Babinú, Sásu, Dobrú Nivu a Breziny do Zvolena a odtiaľ potom do Turca, Oravy až k Baltickému moru. V rokoch 1241 – 1637 bol brezinský chotár drancovaný nájazdmi Tatárov a Turkov. Najstrašnejšie nájazdy nastali po 12. februári 1556, keď sa až k Dobrej Nive dostali Turci. Zvesť o tom do Zvolena priniesol jeden člen spravodajskej služby, načo potom kapitán Balašša sa vybral prenasledovať Turkov. Niektorých zajal a od nich sa dozvedel, že filakovský beg chce napadnúť i Viglašský zámok a vyraboval jeho okolie. Práve do tohto obdobia spadá vznik Brezín. Po spomenutom roku 1556 majiteľ Dobronivského panstva Esterházy sem usadil niekoľko rodín. Pravdepodobne založením majera chcel kolonizovať brezinský chotár a ľudia, ktorí sa po čiastočnom pominutí tureckého nebezpečenstva do pôvodných sídel už nevracali, boli tu čiastočne chránení. Zdá sa, že najstaršia osada Brezín bola pravdepodobne Hornie Breziňi. Bola od frekventovanej cesty najviac vzdialená, čo sa možno vyplácalo, lebo 28. apríla 1568 400 tureckých jazdcov napadlo územie Dobronivského panstva a odvliekli odtiaľ 74 ľudí. Turecké nebezpečenstvo sa zvýšilo po roku 1575. 30. júla tohto roku turecký beg píše Zvolenu, Banskej Bystrici, Modrému Kameňu a Breznu, aby sa vzdali. Mestá túto „ponuku“ odmietli a tak nasledujú ďalšie vpády. Napríklad v roku 1578 Turci porazili posádku v obci Sása. V tomto čase sa kolonizuje územie Prostredných Brezín. Postupne bola osídlená aj časť obce Dolné Breziny. 6. júla 1588 Turci prešli chotárom obce a smerovali na Môtovú, ktorú vypálili. V tomto čase vo Zvolene začínajú opevňovacie práce. Stavbu opevnení viedli taliansky majstri, pre ktorých obyvatelia lámu a dodávajú kameň i z Brezín. Nestačilo jedno nebezpečenstvo zo strany Turkov a prichádza druhé v podobe prírodnej katastrofy. 29. decembra 1612 územie Brezín postihlo zemetrasenie. A v rokoch 1636 a 1637 sa tu znova objavujú Turci, ktorí zničili všetko, čo našli. Najstaršia písomná zmienka o Brezinách pochádza z roku 1784, kedy sa obec spomína spolu s Podzámčokom a Michalkovou, že boli ako filiálky evanjelickej cirkvi pripojené k Dobrej Nive. To znamená, že tu už býval značný počet ľudí. Obec trpela aj počas stavovských povstaní v 18. storočí. Breziny patrili do Dobronivského panstva, ktoré malo sídlo na hrade Dobrá Niva v terajšej obci Podzámčok. Toto panstvo až do roku 1805 bolo majetkom Esterházyovcov. V tomto roku štát prevzal panstvo spolu so zvolenským. V spisovnom materiáli sa uvádza ako K. K. Bergkameral Herschaft Altsohl und Dobroniva - Cisársko-komorské panstvo Zvolen a Dobrá Niva. Obidve panstvá už boli spravované zo Zvolena. Ich hlavným nadriadeným bol Hlavný komorno-grófsky úrad v Banskej Štiavnici. V rokoch 1848 – 1854 Breziny s Dobrou Nivou, Podzámčokom a inými obcami patrili pod expozitúru v Krupine. V roku 1885 už patria do služnenského obvodu Dobrá Niva, ktorý mal sídlo vo Zvolene. V rokoch 1857 až 1874 sa po rozpade Dobronivského panstva uskutočnila komasácia. V tomto čase sa tu založila sypáreň. Bol to sklad obilia, kde sa v rokoch dobrej úrody uskladňoval prebytok obilia, aby v rokoch neúrody mohli roľníci nakúpiť obilie za lacné peniaze. Podľa župného štatútu zo dňa 4. mája 1883 sa na území Zvolenskej župy vytvárajú štyri okresy: Banská Bystrica, Zvolen, Brezno a Zvolenská Slatina. Breziny až do súčasnosti patria so okresu Zvolen. Pokojný život obyvateľov Brezín narušila v lete 1914 1. svetová vojna. Všetci bojaschopní muži museli narukovať. Doma zostali len starci, ženy a deti. Na nich doľahla všetka starosť o zber úrody sena a obilia. K tomu pribudli ešte rekvirácie, ktoré zobrali takmer všetko čo súviselo s výživou ľudu. Ku koncu vojny okrem rekvirácie obilia obyvateľom zhabali aj kovové predmety, najmä výrobky z mosadze, cínu, striebra a olova. Koniec 1. svetovej vojny a vznik Československej republiky prebehol pokojne. Postupne sa z vojny začínajú vracat' i chlapi. 7. júna 1919 zažili Breziny nepríjemnú udalosť – vpád maďarských bolševikov, ktorí útočili na Zvolen. Túžba po lepšom živote viedla mnohých mladých ľudí v rokoch po 1. svetovej vojne k odchodu do Ameriky, Kanady, Argentíny a Francúzska. V roku 1925 si mohli arendátori odkúpiť pozemky bývalého Dobronivského panstva, ktoré sa nachádzali v polovici katastrálneho územia južne od Horných Brezín. Nastáva rozmach poľnohospodárstva, dobytkárstva a najmä chovu oviec. V tomto čase sa stavia železničná trať Zvolen – Krupina, kde našlo prácu niekoľko občanov ako robotníci alebo furmani. Od 1. svetovej vojny pôsobili v obci vo funkcii starostov Martin Lasab-Šmiarňiskoje, Pavel Žibritovský-Hucoje, Martin Lasab-Miháľoje, Juraj Bahyl-Dorišoje, Štefan Ponický-Poňickoje. V obci postavili aj katolícku školu (staviteľ sa volal Vajs), obecnú pastierňu a upravili verejné priestranstvá. Obdobie medzi dvoma svetovými

vojny možno charakterizovať ako pokojné. Na vznik Slovenského štátu spomínajú obyvatelia so zmiešanými pocitmi. Začala vtedy aj prísna evidencia potravín, najmä obilí. Začal sa pociťovať nedostatok múky. Už v roku 1943 bolo tu cítiť odbojovú činnosť. Keď vypuklo 29. augusta 1944 SNP, v Brezinách bola vyhlásená mobilizácia. Niektorí vojaci odišli k partizánom. V tunajšej katolíckej škole sídlilo vojenské veliteľstvo povstaleckej jednotky, ktorej velil por. J. Čánik. Obyvatelia Brezín museli pracovať na opevňovacích prácach, a to hlavne pri výstavbe protitankových zátarasov v smere Breziny-Bacúrov pri Ostrom vrchu, pod Strmou bočou a v Neresníckej doline. Robotníci – železničiari pracovali na výrobe pancierových vlakov Štefánik, Masaryk a Hurban. 9. decembra 1944 prišla väčšia jednotka nemeckých vojakov, ktorí sa usadili v jednotlivých domoch. V polovici januára 1945 zažili ďalšie kruté chvíle, lebo Nemci v dvoch etapách odviekli na nútené práce až do Nemecka mužov z dediny a zobrali okrem jednej kravy v každom gazdovstve všetko dobytok. Začiatkom marca prišli prvé nemecké frontové jednotky, ktoré doprevádzali tri tanky. Nemecká pechota sa zakopala s guľometmi v lese Košiare a Ostrý vrch. Odtiaľ mali dobrý výhľad a podmienky na strelbu, preto mohli účinne odolávať útokom rumunských a sovietskych vojakov. Nakoniec sa podarilo Nemcov vyhnúť zo zákopov a Rumuni mohli postupovať ďalej na Ostrú lúku. Po skončení 2. svetovej vojny začali sa vracat domov chlapi, ktorí boli odvlečení do Nemecka.

Breziny po roku 1945

Obyvatelia Brezín začali obnovovať domy a hospodárske budovy. Vytvoril sa akčný výbor, ktorý zisťoval škody. Na poliach sa začali poľnohospodárske práce, čo bolo neraz nebezpečné pre veľké množstvo munície, ktorá zostala nahádzaná v jamách po vybuchnutých bombách a mínach. Roľníci pociťovali nedostatok ťažného dobytku, preto si vzájomne vypomáhali spriahaním koní. Na pomoc prišiel roľníkom Zväz slovenských roľníkov, ktorý pre svojich členov zabezpečil poľnohospodárske stroje. Poskytli i osivo a umelé hnojivá. Pamätný bol rok 1947, kedy bola veľká suchota. Chudobnejší obyvatelia pracovali vo Zvolene pri výkopových prácach pre stavbu poštového úradu ako robotníci alebo furmani, ktorí odvážali vykopanú zeminu a z Hrona privážali na stavbu štrk. Niektorým sa naskytla zárobková činnosť pri výstavbe Bučiny vo Zvolene, alebo ako tesári či murári pracovali v stavebných organizáciách, najviac v Kolektívum, ktorý sa neskôr premenoval na Okresný stavebný podnik. Udalosti vo februári 1948 prebehli pokojne. Štát sa zaviazal, že do obce zavedie elektrický prúd, preto sa v chotári v smere Tepličky – Dubové – Bacúrov začalo stavať vysoké napätie. Koncom roku 1949 Breziny boli už elektrifikované. Po vojne sa začali rozmáhať i živnosti. Prvý hostinec v rodinnom dome v Dolných Brezinách otvoril Martin Dlhopolec. Neskôršie v Horných Brezinách v bývalej evanjelickej škole zriadil obchod s potravinami a pohostinstvo p. Gregor. Po založení Spotrebného družstva Jednota v roku 1949 toto družstvo celú budovu prenajalo a používalo ju až do roku 1954, kedy si Jednota postavila vlastnú predajňu. Kancelária Miestneho národného výboru v Brezinách bola po vojne v bývalej pastieri. Telefonicky boli Breziny spojené s okolitým svetom v roku 1950. V prvých povojnových rokoch sa rozprúdila i práca v kameňolome. Obec a Urbárska spoločnosť dala kameňolom do prenájmu p. Hruzovi. Od 13. októbra 1951 začal premávať autobus z Dubového cez Bacúrov a Breziny do Zvolena. V Horných Brezinách sa dlhé roky pociťoval nedostatok pitnej vody. V roku 1952 začali vtedajší funkcionári obce uvažovať o postavení vodovodu. Nakoniec sa rozhodli zvieť vodu z Bacúrovskej jamy. V roku 1954 sa postavil na Drahách vodojem s kapacitou 27 m³ a voda sa odtiaľ viedla do Horných Brezín. V roku 1957 zásluhou predsedu MNV Štefana Žibritovského si občania postavili dnešný kultúrny dom, v ktorom okrem sály, javiska sú i kancelárie obecného úradu. V roku 1957 vybudovali aj miestny rozhlas. Koncom roku 1957 začali agitačné skupiny zložené z komunistov Okresného výboru KSS, ONV, ale aj z iných kultúrnych inštitúcií a podnikov navštevovať roľníkov v Brezinách a presviedčali ich do kolektívneho hospodárenia. Kolektívne hospodáriť sa zaviazali všetci občania okrem Jána Vígláškého-Boršanoje z Dolných Brezín. O rok neskôršie začala výstavba ošipárne a sýpku na oblie. Družstvo zakúpilo prvý traktor Zetor 25. Výstavba družstevných objektov spôsobila, že družstevníci z Dolných Brezín sa rozhodli založiť samostatné roľnícke družstvo, za čo si vyslúžili u Hornobrezinčanov prezývku „Trhanovci“, teda tí, čo sa odtrhli od celoobecného družstva. Nevraživosť upadla v roku 1964 a vzniklo celoobecné JRD Breziny na čele s predsedom Jánom Ponickým-Haňsoje a účtovníkom Jánom Žibritovským-Taratoje. Družstvo takto prosperovalo až do roku 1970, kedy na príkaz nadriadených orgánov bolo začlenené do JRD Nový život Dobrá Niva. Od konca 50-tych rokov až do roku 1989 sa postavilo v Brezinách 67 nových domov. Ďalší rozvoj bytovej výstavby zamedzili vtedajšie štátne a stranícke orgány. Veľký význam pre obec mala výstavba Krmovínárskeho závodu Breziny, ktorá sa realizovala v rokoch 1963-1968. V roku 1967 sa prestavala budova bývalej ľudovej školy na modlitebňu. V roku 1980 sa základná škola v Brezinách zrušila a žiaci až dodnes chodia do základnej školy vo Zvolene. V obci sa nachádza dom smútku. Dokončený bol roku 1974 po počiatočných problémoch. V 70-tych rokoch mládež v Brezinách túžila založiť futbalový klub a mať vlastné ihrisko. Pre športový areál bola vybratá lokalita Široká. 31. decembra 1990 sa zrušili národné výbory a zákonom č. 369/90 Zb. sa zriadili samosprávy obcí, ktoré sú odkázané na samofinancovanie. Pri bývalej základnej škole sa v roku 1994 začala výstavba ihriska a o rok neskôršie sa urobila jeho penetrácia a oplotenie. Od roku 1997 v priestoroch obecného domu slúži pre občanov lekárska ošetrovňa, do ktorej dochádza lekár z Dobrej Nivy (<http://www.breziny.sk/historia-.phtml?id3=28933>, 20.4.2015).

Vymedzenie územia

Breziny ležia v severovýchodnej časti Pliešovskej kotliny na toku Neresnice pred jej vstupom do Javoria. Nadmorská výška v obci je 355-375 m n. m., v chotári 325-501 m n. m. Chotár je kotlinová pahorkatina z andezitov a ich tufov, v západnej časti s čadičovým prúdom. Väčšinou je odlesnený, dubové a bukové lesy sú len v severnej časti chotára. Má hnedé lesné a ilimerizované pôdy (<http://www.breziny.sk/o-obci.phtml?id3=69570>, 1.5.2015).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Územie okresu Zvolen zasahuje v zmysle geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš 1980) do sústavy Alpsko Himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a geomorfologickej oblasti Slovenské stredohorie. Oblasť je v riešenom území zastúpená celkami Javorie, Pliešovská kotlina a Štiavnické vrchy (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s.7). Východnou

stranou prechádza v smere sever – juh Nerestnícka dolina. Dolina tvorí prirodzenú prekážku a oddeľuje od seba dve kotliny - Zvolenskú a Pliešovskú. Má strmé, sto až dvestometrové svahy. Popri ceste vedie dolinou aj železničná trať Zvolen-Šahy, ktorá má v tomto úseku veľmi malebný, takmer horský charakter. Horský masív prekonáva dokonca skoro kilometer dlhým tunelom. Smerom k obci Podzámčok v južnej časti, teda pri vtoku Neresnice sa dolina rozširuje a vytvára údolnú nivu. Pliešovská kotlina predstavuje geomorfologický celok v Z časti okresu Zvolen. V hodnotenom území ho na V ohraničuje geomorfologický celok Javorie, na Z Štiavnické vrchy, na J Krupinská planina a na S Kremnické vrchy. Kotlina je 20 km dlhá, 2 – 5 km široká a zaberá plochu 107 km², nadmorská výška kotliny sa pohybuje od 270 do 600 m n.m. Reliéf je pahorkatinný, rozčlenený Neresnicou a jej prítokmi s relatívnymi výškovými rozdielmi 50 – 100 m. Charakterizujú ho široké ploché chrbty s výškami 400 - 500 m n.m., ktoré sú zvyškami zarovnaného reliéfu z konca tret'ohôr. Medzi Neresnicou a Krupinicou je nízke údolné rozvodie. V dôsledku väčšej eróznej ryhy zahlbuje Neresnica rýchlejšie koryto ako Krupinica. Prielom Neresnice z Pliešovskej kotliny do Zvolenskej kotliny je antecedentný (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s.18).

Geologické pomery

Gologická stavba územia je tvorená produktmi veporika, neogénnych vulkanitov z obdobia bádensko-sarmatského veku, neogénu (postvulkanické neogénne sedimenty) a produktmi kvaréru. Veporikum predstavuje najmenej rozšírenú tektonickú jednotkou územia okresu Zvolen, ktorej produkty sa ponárajú pod neovulkanické horniny Pliešovskej kotliny, pochádzajúce z dvoch geologických období. Spod neovulkanických hornín hodnoteného územia vychádza na povrch podložie predvulkanických útvarov budovaných nečlenenými granitmi a metamorfovanými horninami kryštalinika spolu s nečlenenými sedimentárnymi horninami mezozoika. Horniny veporika predstavujúce vrcholové časti elevácií predtercieérneho podložia so svojim mezozoicko – paleozoickým obalom (kremence) vystupujú v území v dvoch ostrovoch. Vyzdvihnutý blok podložia Veporika je obnažený denudačným zrezom SV-JZ smeru. Budovaný je proterozoickými horninami (biotitické tonality až granodiority) a spodnotriasovými kremennými arkózovitými pieskovecami až kremencami, ktoré sú súčasťou lúžňanského súvrstvia. V kontakte s Veporikom vystupuje i mladšie paleozoikum – permské ryolity a ich vulkanoklastiká, ktoré sú súčasťou Brusnianskoho súvrstvia. Druhým ostrovom je tzv. Pliešovský ostrov (kóta Hrádok) v Pliešovskej kotline, ktorý je budovaný proterozoickými orninami (fylity, bridlice) a triasovými kremencami a kremitými pieskovecami i dolomitmi a dolomitickými vápencami. Takmer na celom území okresu Zvolen sú plošne najrozšírenejšou tektonickou jednotkou neogéne vulkanity spolu s produktmi neogénu a dominantnou štruktúrou stratovulkánu Javorie, ktorého vývoj bol sprevádzaný vznikom poklesových štruktúr (grabenov) v centrálnej až severnej časti vulkanickej štruktúry s asymetrickým výzdvihom východnej časti regiónu v jeho záverečnom období. Stratovulkán Javorie je v území zastúpený **Neresníckou**, Lyseckou, Blýskavickou a Javorskou formáciou. Neresnícka formácia je budovaná svojou najväčšou plošnou mierou pri SZ okraji stratovulkánu Javoria (**Breziny**, S smerom k Môt'ovej, k. 550-Baba) prevažne extrúziami domatického typu s variabilným petrografickým zložením a produktmi dezintegrácie v podobe hrubých až blokových epiklastických vulkanických brekcií akumulovaných v ich bezprostrednom okolí, prípadne transportovaných ďalej prostredníctvom brekciových prúdov, laharov a pod.. Pri vonkajšom okraji akumulácie hrubých až blokových epiklastických vulkanických brekcií sú uložené epiklastické vulkanické brekcie-konglomeráty s polohami pieskovecov. Neresnícka formácia je tiež nápadne budovaná v JZ časti Pliešovskej kotliny extrúziivnými dómami s prechodmi do hrubých lávových prúdov. **V severnej časti Pliešovskej kotliny**, sú prekryté z podložia stratovulkánu Javoria vystupujúce extrúzie a vulkanoklastiké aganatické andezity Neresníckej formácie vrátane produktov Štiavnického stratovulkánu mladším bazaltovým príkrovom – rozľahlým lávovým platô orientovaným v smere S-J s miernym úklonom na S (výrazné aj v súčasnej morfológii terénu, oblasť Ostrá Lúka – Bacúrov), vzniknutým efuzívnou aktivitou v období na rozhraní panónu až pontu, čím prekryl produkty Breznického komplexu. Lávový príkrov s priemernou hrúbkou 40 m sa vyznačuje pomerne monotónnym charakterom, pričom v bazálnej časti sa nachádza pásma napenenia a brekciácie, v strednej a vyššej časti lávového príkrovu je bazalt masívny, celistvý s doskovitou odlučnosťou. Stratovulkán Javorie je v území zastúpený prevažne Javorskou formáciou budujúcou vrchnú stratovulkanickú stavbu samotného pohoria, z ktorej sú v hodnotenom území zachované len reliktory lávových prúdov v SZ, Z až JZ časti stratovulkánu. V spodnej časti stratovulkanickej stavby prevládajú vulkanoklastické horniny reprezentované pyroklastikami (uloženinami) a epiklastickými vulkanickými horninami, ktoré sa striedajú so zriedkavými lávovými prúdmi. Lávové prúdy tvoria výplne radiálnych paleodolín, prípadne výplne depresí pri úpätí stratovulkanického svahu pri Z okraji stratovulkánu Javorie (oblasť Pliešovskej kotliny) a v J časti

Zvolenskej kotliny. V dôsledku kontaktu lávových prúdov s vodným prostredím vznikli tiež hyaloklastitové brekcie. Vulkanoklastický materiál stratovulkánu Javorie svojou Javorskou formáciou buduje aj oblasť periférnej vulkanickej zóny prevažne epiklastickými vulkanickými horninami a lávovými prúdmi s postupným prechodom do jemnozrnných fácii v smere k okrajom tejto zóny (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s.7-11).

Nerastné suroviny

Horský masív po obidvoch stranách doliny je budovaný prevažne andezitmi, a okrajoch aj pyroklastikami. Andezity sú prevažne dvoch typov. Prvý, zriedkavejší, ale po mineralogickej stránke bohatší sa nachádza hlavne v južnej časti doliny pri malej obci Breziny. Táto hornina má svetlosivú farbu a obsahuje veľké výrastlice amfibolov - často dosahujúcich centimetrové, niekedy až dvojcentimetrové rozmery. Viditeľné sú aj výrastlice živcov bielej farby.

Zaujímavé je zastúpenie minerálov v puklinách andezitov. Nachádzajú sa v nich zaujímavé kalcitové aj aragonitové výplne. Kalcit má medovú alebo bielu farbu a je hlavne priesvitný, zriedkavo aj vo forme priehľadných menších kryštálov. Aragonit sme v minulosti našli vo forme krásnych bielych vejárov v značne rozloženom andezite. Spolu s aragonitom sa nachádzajú aj ílové minerály - montmorillonit a dokonca kaolinit. Andezit tohto prvého typu je pravdepodobne stuhnutý tesne pod povrchom zeme - preto bol čas kryštalizácie minerálov dlhší. Častejší je výskyt druhého typu andezitu - sivého až červenkastého. Výrastlice v ňom sú výrazne menšie. Okolie Zvolena je známe výskytom celkom pekných granátov v andezitoch, almandíny červenohnedej až takmer čiernej farby sa vyskytujú v konkréciách niekedy až do 1,5 cm veľkosti (http://www.minerally.sk/files/zber/101-200/170_neresnicka_dol_1.htm, 1.5.2015).

Pôdne pomery

Pôdny typ predstavuje súbor pôd s príbuznými vlastnosťami, ktorý je charakterizovaný špecifickým usporiadaním pôdnych horizontov. Špeciálnou taxonomickou jednotkou používanou v systéme bonitácie pôd SR je hlavná pôdna jednotka (HPJ). HPJ predstavuje účelové zoskupenie pôd rovnakej alebo podobnej kvality, vymedzuje sa najčastejšie na úrovni pôdnych subtypov a ich kombinácií, niekedy aj substrátu, hĺbky pôdy, textúry a obsahu skeletu. Údaje o hlavných pôdnych jednotkách (HPJ) v záujmovom území sú spracované podľa Bonitačného informačného systému pôd SR (zdroj VÚPOP Bratislava). Údaje o zastúpení jednotlivých pôdnych typov a ich rozšírení na poľnohospodárskej pôde okresu sú odvodené od zatriedenia pôd do HPJ.

Kambizeme patria k najrozšírenejšiemu pôdnemu typu v oblasti. Nachádzajú sa na rôznych substrátoch, najviac na zvetralinách hornín kryštalinika a ich svahovinách (plytké a kamenité kambizeme dystrické, hlinité až hlinitopiesočné) a tiež na substrátoch vulkanických hornín. Sú to pôdy len podpriemerne úrodné a z hľadiska ekologickej stability ich radíme k pôdam málo odolným voči degradácii. Dôvodom je ich nízka pufracia schopnosť (sú to spravidla kyslé minerálne chudobné pôdy s nízkym obsahom humusu) a silná až extrémna erózna ohrozenosť (prevažne ide o plytké pôdy s nestabilnou pôdnou štruktúrou, na strmých svahoch). Podľa typologicko - produkčnej kategorizácie patria do kategórie O4 až T4 (produkčné orné pôdy až málo produkčné trvalé trávne porasty). Produkčný potenciál je v rozmedzí hodnôt 10 - 60 (zo 100 bodovej škály). V oblasti sa nachádzajú hlavne na pozemkoch poľnohospodárskej pôdy medzi plochami súvislého lesa, ako fragmenty PP v lesných celkoch, resp. na kontakte s lesom na celom území. Z toho dôvodu sú najčastejšie využívané ako lúky alebo pasienky.

Fluvizeme sú tretím plošne najrozšírenejším pôdnym typom poľnohospodárskej pôdy v okrese Zvolen. Sú to pôdy na nivách riek, kde bol ich vývoj opakovane narušovaný záplavami. Pôvodnou prirodzenou pokrývkou boli lužné lesy a nivné lúky. Podľa produkčného potenciálu jednotlivých pôdnych subtypov môžu byť tieto pôdy zaradené do kategórií od vysokoprodukčných orných pôd po stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty (O2 až OT1). Ich produkčný potenciál sa pohybuje v rozsahu 33 – 90 bodov (v 100 bodovej stupnici). Takmer celá výmera fluvizemí je poľnohospodársky využívaná. Najväčšie plochy fluvizemí sa nachádzajú okolo dolného toku Neresnice, horného toku Krupnice.

Luvizeme sú výsledkom ilimerizácie – translokácie koloidov (prevažne ílových minerálov) ktoré sú v dôsledku intenzívneho premývania pôdneho profilu zrážkovou vodou splavované do hlbších vrstiev pôdneho profilu. Vyskytujú sa v komplexoch s pseudoglejmi. Z hľadiska zrnitosti ide takmer výlučne o stredne ťažké - hlinité pôdy. Luvizeme sú pôdy s hlbokým pôdnym profilom spravidla úplne bez skeletu, slabo až stredne erózne ohrozené. Nachádzajú sa predovšetkým v zníženinách v blízkosti vodných tokov, ale aj v terénnych depresiách mimo nich. Najväčšiu súvislú plochu pokrývajú okolo toku Neresnice od Pliešoviec po Breziny (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s.26-29).

Predchádzajúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Breziny od roku 2004.

Výmera územia v ha.

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Celk. výmera úz. obce	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47	548,47
Pol'no. pôda - spolu	426,63	426,67	426,62	426,57	426,35	426,35	426,42	426,33	426,07	425,97	425,94
- orná pôda	158,55	158,55	158,55	158,50	158,50	150,50	150,39	150,21	150,21	150,21	150,21
- záhrada	12,44	12,44	12,47	12,47	12,46	12,39	12,39	12,64	12,63	12,60	12,57
- trvalý trávny porast	255,64	255,68	255,60	255,60	255,39	263,46	263,63	263,49	263,23	263,16	263,16
Nepoľ. pôda - spolu	121,84	121,80	121,85	121,90	122,12	122,12	122,05	122,14	122,40	122,50	122,53
- lesný pozemok	87,87	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75	86,75
- vodná plocha	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50
- zast. plocha a nádvorie	20,05	20,05	20,06	20,12	20,23	20,23	20,24	20,25	20,53	20,62	20,65
- ostatná plocha	8,42	9,50	9,54	9,54	9,64	9,64	9,56	9,64	9,63	9,63	9,63

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade nepoľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy a lesných pozemkov. Do roku 2014 klesla výmera lesných pozemkov na 86,75 ha a ornej pôdy na 150,21 ha. Zastavané plochy a nádvorie mierne stúpili na 20,65 ha. K najväčšej pozitívnej zmene došlo v prípade trvalých trávnych porastov, ktorých výmera stúpila na 263,16 ha.

Hydrologické pomery

Vodné pomery povrchových vôd tvoria rieky. Z hydrologického hľadiska územie patrí do dvoch čiastkových povodí: prevažná časť okresu spadá do čiastkového povodia Hrona (číslo hydrologického poradia 4-23) a južná časť do čiastkového povodia Ipl'a (číslo hydrologického poradia 4-24). Hlavným recipientom územia je rieka Hron. Jej ľavostranné prítoky tvoria Lukavica, Slatina, Suchý jarok a Jasenica. Slatina preteká územím zo západu na východ a má asymetricky rozvinuté povodie. V riešenom území priberá ľavostranný prítok Neresnicu. Neresnica pramení v Pliešovskej kotline a z jej významnejších prítokov možno menovať Strieborný, Bystrý a Kalný pritekajúci z ľavej strany a Lomniansky potok a Burzovo odvodňujúce pravú časť jej povodia (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s. 23). Okrem Neresnice je druhým významným tokom obce Kalný potok. meria 6,8 km a je tokom V. rádu. Pramení v Štiavnických vrchoch, v podcelku Skalka, pod kótou 856,0 m v nadmorskej výške približne 670 m n. m. Najprv tečie severovýchodným smerom, sprava priberá krátky prítok spod Dolných štálov (638,2 m n. m.) a vstupuje do Pliešovskej kotliny. Tu sa najprv esovito stáča, pokračuje východným smerom, zľava priberá prítok (411,6 m n. m.) z obce Dubové a sprava najprv prítok zo severovýchodného svahu Dolných štálov a potom prítok z Nemeckej doliny. Ďalej na krátkom úseku tečie juhovýchodným smerom, následne tečie opäť na východ a napája veľký rybník. Zľava ešte priberá krátky prítok spod Vírsku (386,2 m n. m.) a juhozápadne od obce Podzámčok ústi v nadmorskej výške 341,6 m n. m. do Neresnice ([http://sk.wikipedia.org/wiki/Kaln%C3%BD_potok_\(pr%C3%ADtok_Neresnice\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Kaln%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Neresnice)), 1.5.2015).

Vodná nádrž pri obci

Vodná nádrž Dobrá Niva sa rozprestiera na rozmedzí katastrálnych území obce Breziny a obce Dobrá Niva. Pístup k nádrži je možný z oboch spomínaných obcí. Vodná plocha nádrže na toku Kalný potok má rozlohu 24 ha. Spomínaná vodná nádrž patrí medzi revíry, ktorého užívateľom je Slovenský rybársky zväz mestská organizácia Zvolen. Jedná sa o lovný rybník kaprový s popisným číslom revíru 3-5010-1-1 (<http://www.breziny.sk/vodna-nadrz-pri-obci.phtml?id3=69575>, 1.5.2015).

Klimatické pomery

Teplota vzduchu patrí k hlavným klimatickým činiteľom, ktorý spolu s atmosférickými zrážkami určuje klimatický ráz jednotlivých oblastí. Teplota vzduchu závisí prevažne od nadmorskej výšky, svahovej expozície, konfigurácie reliéfu, ročného obdobia, denného času a cirkulačných pomerov. Priemerná ročná teplota dosahuje v nižších polohách okresu okolo 8,4 °C. S narastajúcou nadmorskou výškou táto hodnota sa znižuje každých 100 m v priemere o 0,5 °C (január o 0,3 °C, máj o 0,8 °C), v najvyššie položených častiach okresu dosahuje okolo 3,5 °C. Najvyššie priemerné mesačné teploty pripadajú na mesiac júl, kedy teplota v najnižšie položených častiach kotlin okolo 19°C a v najvyšších polohách cca 12 °C. Najnižšie priemerné mesačné teploty vzduchu pripadajú na január dosahujú v území od -3 do -6°C. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od cca 600 mm v najsuchších častiach kotlin až do 1200 mm (Faško, Šťastný, 2002) na SZ cípe okresu v Kremnických vrchoch, kde nadmorská výška dosahuje okolo 1000 m n. m. Podľa ročného chodu zrážok je najdaždivejším obdobím máj až júl s maximom zrážok v júni a najsuchším obdobím je január až marec s minimom zrážok vo februári. Priemerný ročný počet dní so zrážkami vyššími ako 1 mm dosahuje v kotlinách cca

95. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v najnižšie položených častiach okolo 65 dní, v najvyšších polohách dosahuje až 140 - 160 dní (Faško a kol., 2002). Zaujímavé územie sa vyznačuje výraznou členitosťou reliéfu, čo sa odzrkadľuje aj v smeroch prúdenia vetra. V kotlinovej časti územia je prúdenie vzduchu ovplyvnené tvarom a osou kotliny. Na juhu Pliešovskej kotliny (Sása) prevláda počas roka prúdenie zo SZ (RÚSES okresu Zvolen, 2013, s.7-11).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Podľa členenia Slovenska na fytogeograficko - vegetačné oblasti (In:Atlas krajiny SR, 2002) leží územie v bukovej zóne, v sopečnej oblasti, okrese Pliešovská kotlina, územie južne od obce leží v dubovej zóne, horskej podzóny, sopečnej oblasti a okrese Krupinská planina. Južné časti hodnoteného územia patria do bukovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu (Michalko, J., Geobotanická mapa, 1987) tvoria v hodnotenom území navrhovanej činnosti nasledujúce jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie: prevažne C – dubovo – hrabové lesy karpatské, Fs – Bukové kvetnaté lesy podhorské, ostrokovito Al – lužné lesy podhorské a horské, QC – dubovo - cerové lesy, v južných častiach hodnoteného územia Sx – lužné lesy vrbovo – topolové, Cr – dubovo – hrabové lesy panónske. Z hľadiska fytogeografického členenia zaradíme územie obcí Pliešovskej kotliny do dvoch oblastí. Prvá patrí do oblasti panónskej flóry – Panonicum k obvodu pramatskej xerothermnej flóry (Matrcum), ktorý tvorí Ipel'sko – rimavská brázda. Rastlinstvo tohto územia je podmienené predovšetkým odlišným vývojom najmä po poslednej dobe ľadovej. Väčšia časť tohto územia je odlesnená. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria dubiny a dubovo – hrabové lesy. Druhú časť tvorí oblasť západokarpatskej flóry – Carpathicum occidentale, obvod predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), tvoria ho Štiavnické vrchy. Na území regiónu obcí Pliešovskej kotliny sa vyskytuje 6 vegetačných jednotiek: Lužné lesy podhorské a horské rastú v okolí Krupinice, Neresnice a ich prítokov, zahŕňajú pobrežné jelšové a jaseňovo-jelšové lužné lesy, spoločenstvá krovitých vrb, Vedúcu úlohu v stromovom poschodí majú jelša lepkavá, jaseň štíhly, javor horský. Dubovo-hrabové lesy predstavujú zmiešané listnaté lesy mezofilné, ktoré sú v Pliešovskej kotline najrozšírenejšou lesnou klimaticko-zonálnou formáciou v dubovo-bukovom stupni. Z pôvodne rozsiahlych plôch zostali v súčasnosti len zvyšky, ktoré sú v značnej miere antropogenizované. Druhovú zloženie je bohaté. V stromovom poschodí prevládajú dubo-bučiny. Teplomilné a suchomilné druhy sa uplatňujú predovšetkým v lesostepných a skalnatých biocenózach. Z bohatstva drevín, ktoré tvoria druhovú skladbu lesa prevláda dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), breza bradavičná (*Betula verrucosa*), vyskytuje sa borovica sosna (*Pinus silvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) V krovitom rastlinstve je rozšírený dtieň (*Cornus mas*), bršlen bradavičný (*Evonymus verrucosa*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), hloh obyčajný (*Crataegus oxyacantha*), bršlen európsky (*Evonymus europaea*), svíb krvavý (*Cornus sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*).

Živočíšstvo

Zoograficky z hľadiska limnického biocyklu patrí živočíšstvo hodnoteného územia do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a stredoslovenskej časti. Z hľadiska terestrického biocyklu patrí živočíšstvo južných častí hodnoteného územia do provincie stepí a panónskeho úseku, prevažná časť hodnoteného územia leží v provincii listnatých lesov a podkarpatskom úseku, (In: Atlas krajiny SR, 2002) (Kukla J. a kol., 2008, s. 19). Územie obcí Pliešovskej kotliny ležia na rozhraní dvoch rozdielných klimatických typov, čo spôsobuje prelínanie karpatských druhov s panónskymi, z ktorých niektoré tu dosahujú severnú hranicu svojho rozšírenia. Na základe živočíšnych regiónov juh územia patrí do oblasti Panónskej – juhoslovenský obvod, sever do oblasti Západných Karpát – vnútorný obvod. V oblasti sa vyskytujú plazy – užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka hladká (*Cornella austriaca*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), slepúch obyčajný (*Anguis fragilis*). Z vtákov tu žije výr skalný (*Bubo bubo*), krkavec čierny (*Corvus corax*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sova obyčajná (*Strix aluco*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canolus*), drozd čierny (*Turdus merula*), všetky druhy sýkoriek rodu *Parus*, prepelica poľná (*Coturnix coturnix*). Motýle sú zastúpené veľkým počtom druhov, z ktorých sa ojedinele vyskytuje jasoň červenooký (*Parnassius apollo*) a psota (*Hypercallia citrinalis*). Cicavce patria k najznámejším zástupcom živočíšnej ríše, ktorým človek venuje pozornosť veľmi dlhú dobu. V území sú zastúpené mnohými druhmi. K najatraktívnejším patria veľké šelmy. V území sa vyskytujú všetky tri u nás žijúce druhy, medveď, vlk a rys ostrovid, ktorý je v súčasnosti celoročne chráneným druhom. Z ďalších mačkovitých druhov tu žije mačka divá. Hravá i dravá Vydra riečna je svojim životom viazaná najmä na vodné toky a ich

brehové porasty, ktoré jej slúžia ako bezpečné miesta úkrytov pre odpočinok a výchovu mládeže. Najlepšie podmienky pre život v území jej poskytujú toky Krupinica a Neresnica.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste v rozsahu cca. 30 %. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 60 %, Orange 70 % a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblová televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	90	100
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	nie	nie
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	nie	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0	100
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0	0
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	ano/nie	nie	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	100 %
pokrytie signálom T-mobile	%	60 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	60 %	100 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet	nie	nie
vodojemy	počet/objem	áno/1	áno/1
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Breziny, 2014

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnom období nie je v obci vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle potenciálne riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú splaškovú kanalizáciu, vybudovať pre okolité obce (Breziny, Dubové, Bacúrov, Ostrá Lúka) samostatnú mechanicko – biologickú ČOV, pričom v prvej etape je vhodné pre obec vybudovať ČOV so zvozom odpadových vôd zo žúmp a v druhej etape vybudovať splaškovú kanalizáciu. V obci je potrebné vybudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300. ČOV by bolo možné budovať v spodnej časti obce - Dolné Breziny – časť Šariny.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec je v rámci okresu Zvolen zásobovaná elektrickou energiou linkami 110 kV VVN elektrickej energie a to vedením Zvolen – Breziny. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný výkon bez väčších úbytkov napätia. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce od východu a postupne sa dostáva do zastavaného územia obce. Z VN vedenia sú v smere do obce

prevedené VN prípojky, na ktoré sú napojené vonkajšie 22/0,4 kV transformačné stanice, zabezpečujúce cez sekundárne rozvody Nn 380/220 V odber elektrickej energie.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskládňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastníik pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

V obci nie je vybudovaná rozvodná sieť plynu. Do budúcnosti sa predpokladá s jej výstavbou pre všetky obce mikroregiónu.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Druhé najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TUV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na stĺpoch verejného osvetlenia, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB - Sitno. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Kvalitný príjem signálu je možný zariadením kábelovej televízie s prijímacím zariadením, ktorú nemá obec vybudovanú.

Telekomunikácie

Prívod telefónnych liniek je optickým káblom popri ceste z TU vo Zvolene. Digitálna TÚ obce je v budove obecného úradu. Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácií. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-Mobile, Orange a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce.

Pošta – V obci sa nenachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podporných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Na toku Nerestnica v rámci k. ú. Breziny nie sú vybudované ochranné hrádze ani žiadne iné protipovodňové opatrenia. V intraviláne obce Breziny je pre navrhované zámery, potrebné hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami z okolitej poľnohospodárskej pôdy. Tokom Nerestnica je ohrozených niekoľko domov v Nerestníckej doline, ako aj areál Poľnonákupu.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia

byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súběhy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súběhy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M., 2008).

Požiarna ochrana

V obci sa nachádza požiarne zbrojnice v správe obce Breziny. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Zásobovanie nových rozvojových plôch požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete. Príjazd pre požiarne vozidlá, v rozvojovom zámerech bude zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (čím sa dosiahne požadovaná minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Obec v súčasnosti nemá vybudované požiarne hydranty. Na hlavné vodovodné potrubia môžu byť v budúcnosti napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňmi hydrantmi. Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre obec Breziny je situované v okresnom meste Zvolen. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 20 minút. Obec má činný dobrovoľný hasičský zbor.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce Breziny sa realizuje len na cintoríne. V obci Breziny sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín v centrálnej časti obce Horné Breziny. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína. V priestore cintorína sa nachádza dom smútku.

2.4. DOPRAVA

Štátne komunikácie

Základný komunikačný systém obce predstavuje cesta I/66 triedy prechádzajúca obcou (časť Dolné Breziny) v smere sever juh. Štátna cesta prepája obec s okresom Krupina a okresným mestom Zvolen. Druhou významnou komunikáciou, ktorá však prechádza katastrálnym územím obce je cesta III/066013. Jej poloha i funkcia zostane aj vo výhlade zachovaná, s jej preložením sa neuvažuje. Organizácia vnútornej dopravy bude založená na vytvorení „okruhu“ zberných komunikácií napojených na cestu III/066013 a na vytvorení siete komunikácií podľa organizovaných podľa dôležitosti. „Okruh“ bude rozvádzať dopravu sieť obslužných komunikácií zabezpečujúcich prístup ku všetkým objektom vyžadujúcim obsluhu. Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň – spojenie s okresom Krupina, Veľký Krtíš, a mestom Zvolen. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu. V časti obce Dolné Breziny sa na cestu I/66 triedy napája cesta III/066013.

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie majú prevažne živičný kryt. Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca. 3 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Smerové vedenie a šírkové usporiadanie týchto komunikácií nie vždy zodpovedá STN 736110, čo je do istej miery ovplyvnené aj existujúcou zástavbou. Odvodnenie týchto ciest je riešené do príľahlej zelene alebo priekop. Základný komunikačný systém miestnych komunikácií obce Horné a Dolné Breziny dopĺňajú komunikácie nižších funkčných tried. Tieto vytvárajú v sídle sieť priečných a pozdĺžnych prepojení. Dopravnourbanistický význam prvkov zonálnej komunikačnej štruktúry nepresahuje úroveň upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Charakterizujúcou vlastnosťou týchto komunikácií je realizácia dopravných vzťahov pešej a automobilovej dopravy na spoločnom dopravnom priestore. Šírkové parametre spevnených komunikácií sú hodnotené šírkou ich koruny. V bežnom profile tieto dosahujú šírku 6,5 - 7,5 m. Dopravný význam týchto komunikácií spočíva v prístupovej funkcii a pohybe výlučne zdrojovej a cieľovej dopravy. Postupnou urbanizáciou územia pozdĺž cesty III triedy sa vytvorila bloková zástavba umožňujúca len obmedzenú obsluhu nezastavaných priestorov. Potenciálne rozvojové smery sú orientované do nezastavaných prielok a jestvujúcich dopravných prepojení.

Hromadná doprava

Hromadná preprava osôb je v súčasnosti, v Brezinách zabezpečovaná Slovenskou autobusovou dopravou, Zvolen, a.s.. Linky sa pohybujú po ceste III. triedy a v obci majú 3 zastávky (I/66, Dolné Breziny a Horné Breziny).

Železničná doprava

Obec Breziny je napojená na sieť železničných tratí SR. V železničnej doprave je región dostupný prostredníctvom železničnej stanice pri ceste I/66, kadiaľ prechádza trať č. 153 v smere na mesto Zvolen a ďalej na mesto Krupina (v súčasnosti len nákladná doprava). Ide o trať II. kategórie v hierarchii železničnej siete Slovenska (ŽSR).

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Chodník pre peších nie je vybudovaný ani pozdĺž cesty III/066013.

Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obci Breziny rozhodujúci a nedosahuje podiel sídiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy, ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútro sídelných dopravných systémov. Dopravnourbanistické i technické podmienky v sídle sa dajú hodnotiť priaznivo a dávajú veľké predpoklady na rozvoj tohto ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Okrem ciest pre motorovú dopravu obcou prechádzajú aj cykloturistické trasy.

Parkovanie

Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky, cintorín). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivo stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Breziny tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny štyri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo ornej pôdy, vodné plochy zastúpené riekou Nerestnica a vodnou nádržou Dobrá Niva, pásmo lesov v severnej časti územia a pásmo obytnej zóny jednotlivých častí obce. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňovať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Lokality NATURA 2000

Do katastra obce nezasahuje lokalita NATURA 2000. Západným okrajom prechádza hranica CHKO Štiavnické vrchy.

Pol'nohospodárska krajina

V rámci poľnohospodárskej krajiny sú žiaduce niektoré zásahy, znižujúce eróziu a zvyšujúce ekologickú stabilitu krajiny. V rámci revitalizačných opatrení je potrebné dôsledne asanovať všetky nelegálne skládky odpadu ich likvidáciou a odvozom na skládku TKO. Pri praktizovanom zasypaní smetiska dochádza naďalej k negatívnym vplyvom skládok (premývanie zrážkovou vodou, znečisťovanie povrchových a podzemných vôd). V rámci poľnohospodárskej krajiny navrhujeme na niektorých miestach realizovať protierózne opatrenia buď výsadbou zelených pásov alebo ponechaním zasakovacích trávnych pásov bez rozorávania. Výsadby by mali byť realizované z miestnych druhov drevín, prevažne listnatých, s prípadným malým podielom ihličnanov. Takéto výsadby je vhodné aplikovať aj okolo trvalých poľných ciest. Výsadby v krajine a na okraji intravilánu obce majú dvojaký

charakter - ide o pravidelné líniové výsadby prevažne okolo komunikácií (poľné cesty, hospodárske areály), ako aj o nepravidelnejšie, medzernaté, líniové až hlúčikovité výsadby prirodzene rastúcich krov a nízkych stromov. Kvôli posilneniu ekostabilizačnej funkcie v poľnohospodárskej krajine sú navrhnuté líniové výsadby zelene na trasách terajších či niekdajších poľných ciest a hraniciach väčších blokov niekdajších parciel, čo bude evokovať historickú krajinnú štruktúru, zlepši mimoprodukčné funkcie poľnohospodárskej krajiny, podporí biodiverzitu v oblasti, zlepši obraz krajiny a v neposlednom rade zabezpečí minimalizáciu negatívnych vplyvov erózie na poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorá je v katastri obce pomerne výrazná. Výsadby sú finančne a technicky nenáročné, na vymedzených liniách stačí zabezpečiť zamedzenie intenzívneho hospodárenia a prípadne zabezpečiť výsadbu riedkej kostry základných drevín, ktoré môžu byť aj hospodársky zaujímavé (napr. ovocné stromy), na zvyšných častiach línii je predpoklad skorého uchytenia mnohých pionierskych drevín a vyselektovania hodnotných kriačinových spoločenstiev, čo samozrejme nevylučuje aj priamu úmyselnú výsadbu plnohodnotných pásov miestnych druhov stromov a krov. Drevinová skladba musí zohľadňovať prirodzené spoločenstvá a fragmenty zachovalých kriačín v blízkom okolí (<http://www.sopsr.sk/natura/index.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0225>, 14.9.2014).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Breziny nemá spracovaný územný plán a z hľadiska veľkosti sídla a rozpočtu sa s jeho vypracovaním v najbližšej dobe ani nepočíta.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Zvolen, ale aj v meste Žiar nad Hronom.

Okres Zvolen ako aj okresné mesto patria medzi územia s výrazne vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. Trend v znečisťovaní ovzdušia sa ubera pozitívnym smerom v prípade každej zložky. K najvyššiemu poklesu došlo v prípade produkcie oxidov síry, kde do roku 2013 klesla produkcia na 1,30 tony. Oproti Slovenskému priemeru je skoro vo všetkých ukazovateľoch hodnota neporovnateľne vyššia. K prekročeniu došlo len v prípade oxidov síry a dusíka.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I. triedy č.66 , ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Zvolen a Žiar nad Hronom.

K najviac zaťažujúcim prevádzkam v okolí obce patria: Zvolenská teplárenská a.s., BUČINA DDD, spol. s r.o., PPS GROUP a.s., Detva, KSR- Kameňolomy SR, s.r.o., EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., Poľnonákup HONT a.s..

K znečisteniu ovzdušia v Pliešovskej kotline negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na trase Šahy - Zvolen. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	0,51	0,55	0,69	0,55	0,50	0,46	0,46	0,46	0,49	0,54	0,47
Oxid siričitý	4,67	2,92	2,86	3,27	1,66	1,33	1,52	1,47	1,36	1,34	1,30
Oxid dusíka	0,90	1,04	1,16	0,96	0,87	0,85	0,77	0,80	0,84	1,00	0,82
Oxid uhoľnatý	0,87	0,82	0,93	0,85	0,75	0,75	0,72	0,65	0,71	0,78	0,67
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,63</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>2,15</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,05</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,19</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,75</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>3,76</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,38</i>	<i>3,65</i>	<i>3,56</i>	<i>3,36</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý naruša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčiek je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Zvolen jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	389,6	416,0	527,0	420,0	381,5	348,0	351,7	351,9	368,4	407,5	406,2
Oxid siričitý	3545,7	2218,0	2169,0	2484,5	1258,9	1007,0	1156,1	1119,0	1035,5	1018,2	1037,7
Oxid dusíka	679,5	789,0	880,0	734,2	656,5	647,0	586,5	603,8	639,7	756,7	728,5
Oxid uhoľnatý	658,2	622,0	702,0	645,3	569,5	570,0	549,8	494,8	539,4	594,8	561,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynifikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Banskobystrického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Breziny na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v

súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v % v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Separ. zbierané zložky kom. odp.	4,37	2,92	8,37	9,07	9,31	10,44	10,58	10,39	11,45	13,20	10,96
Separ. z toho: nebezp. odpad	0,11	0,20	0,34	0,14	0,24	0,30	0,35	0,32	0,35	0,32	0,33
Odpady zo záhrad a parkov	3,39	5,35	10,88	4,43	4,01	4,13	2,88	4,79	5,92	6,79	6,85
Iné komunálne odpady	90,09	88,37	77,80	82,96	83,13	81,85	82,87	81,23	79,44	76,74	79,32
Drobné stavebné odpady	2,14	3,36	2,95	3,54	3,55	3,58	3,66	3,59	3,20	3,27	2,88

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	283	222	257	248	248	272	262	271	268	275	261
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	15	9	5	3	8	9	25	38	36	51	41
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	269	213	233	223	220	237	230	232	224	224	192
% zhodnoc. kom. odpadu	5	4	2	1	3	3	9	14	14	19	16
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	25	32	29	53	54	66	39	45	49	47	54
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	66	58	22	40	38	31	54	42	37	51	21

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Svahové deformácie

V katastrálnom území obce Breziny sa nachádzajú svahové deformácie. Z geodynamických procesov sa v hodnotenom území a jeho širšom okolí prejavujú procesy zvetrávania, erózie a svahové pohyby hlavne na existujúcom lome v blízkosti cesty I/66. Erózia je reprezentovaná aj eróziou riek a potokov a výmoľovou eróziou pôsobením prívalových vôd z atmosférických zrážok.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s poľnohospodárskou činnosťou, so zastavanou plochou obce Breziny a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky priemyselnej výroby a pod.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnicu, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území obce Breziny sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory poľnohospodárskych podnikov. Poľnohospodárska výroba sa podieľa na znečisťovaní hlavne ošetrovaním poľnohospodárskych rastlín, vývozom močovky a hnojnice a ďalšími inými činnosťami. V obci Breziny nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Absencia kanalizácie predstavuje jeden z najväčších príčin znečisťovania povrchových (potoky a vodná nádrž) a pri priesakoch aj podzemných vôd.

Podzemné vody

Samotné podzemné vody sú významným spôsobom kontaminované hlavne prostredníctvom zrážkových a povrchových vôd. Zaťažené sú zvýšenými obsahmi chloridov, síranov, dusičnanov, amónnych iónov, ako dôsledok poľnohospodárskej činnosti a existencie areálov poľnohospodárskych podnikov. Zdrojom znečistenia sú aj skládky odpadov, hlavne neriadené.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Breziny a jej jednotlivých častiach k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Breziny (rok 2011 – SODB 2011)						
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65	
obec Breziny	357	179	64	51	242	
Dolné Breziny	70	36	12	14	44	
Horné Breziny	130	62	31	6	93	
Šariny	157	81	21	31	105	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 357 obyvateľov, pričom žien bolo 179. Obyvatelia do 14 rokov tvorili skupinu 64 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Breziny podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania heterogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (53,87 %). Celkovo 20,17 % obyvateľov sa hlási k evanjelickému vierovyznaniu.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	195	53,87
Evanjelické	73	20,17
Gréckokatolícke	2	0,55
Pravoslávne	0	0,00
Bratská jednota baptistov	2	0,55
Bez vyznania	40	11,05
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	1	0,28
Nezistené	44	12,15

Až pri 12,15 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo evidovaných 11,05 % obyvateľov.

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 83,43 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,55 %). Rómska národnosť bola zastúpená v počte 5,52 % (časť Dolné Breziny). Pri 8,84 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011		%
Slovenská	302		83,43
Rómska	20		5,52
Česká %	2		0,55
Nezistená	32		8,84
Ostatné	1		0,28
Zdroj: www.statistics.sk			

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Breziny bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Breziny	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
k 1.1.	333	341	326	335	333	358	357	354	354	364	362
k 30.6.	335	331	333	331	352	358	358	354	359	363	360
k 31.12	341	326	335	333	358	357	357	354	364	362	358
muži	176	170	173	171	182	179	178	178	182	182	178
ženy	165	156	162	162	176	178	179	176	182	180	180
Index	-	0,956	1,028	0,994	1,075	0,997	1,000	0,992	1,028	0,995	0,989
Priemer Ix											1,005

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov vzrástol o 4,98 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,005, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,5 %. V priebehu sledovaného obdobia bol vývoj počtu obyvateľov značne nerovnomerný. V roku 2005 bol zaznamenaný pokles o 9 obyvateľov (k miernemu poklesu došlo aj v roku 2007, 2009, 2011, 2013 a 2014). Výraznejší pokles bol zaznamenaný v roku 2005.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v SR na 1000 obyvateľov, ako aj prirodzený prírastok v obci Breziny.

Prirodzený prírastok											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51
prirodzený prírastok	4	-2	4	0	8	0	-1	-1	2	-1	-4
hrubá miera pr. prír.	11,94	-6,04	12,01	0	22,73	0	-2,79	-2,82	5,57	-2,75	-11,11

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* (- úbytok) na 1000 obyvateľov

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v SR v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet zomrelých v obci prekračuje počet živonarodených obyvateľov v roku 2004, 2009, 2010 a 2013 a 2014. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2007. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2013 a to 4 obyvateľov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených na 1000 obyvateľov a vývoj počtu narodených za obec Breziny. V medziročnom porovnaní možno sledovať mierny stúpajúci trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v SR bol evidovaný do roku 2009, kedy na 1000 obyvateľov pripadalo 11,30 živonarodených. Do roku 2013 klesol tento počet na 10,13.

V súčasnosti v obci nie je možné identifikovať trend. Vývoj počtu narodených v obci ovplyvnila ekonomická kríza a nízky počet obyvateľov. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2007 – 9 osôb.

Počet živonarodených											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	9,61	9,99	10,10	10,00	10,08	10,61	11,30	11,12	11,27	10,27	10,13
narodení	6	2	5	5	9	4	3	2	5	2	1
živonarodení	6	2	5	5	9	4	3	2	5	2	1
hrubá miera živorod.	17,91	6,04	15,02	15,11	25,57	11,17	8,38	5,65	13,93	5,51	2,78

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

Štatistika počtu potratov v SR vykazuje klesajúce tendencie. V prípade obce opäťovne nie je možné identifikovať trend. Potraty sa v obci vyskytli náhodne.

Počet potratov											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	40,75	37,20	35,39	35,21	33,53	32,04	29,19	28,41	27,74	29,49	29,73
potratovosť	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0
hrubá miera potratovosti	0	3,02	0	0	0	2,79	2,79	0	0	2,75	0
index potratovosti	0	50	0	0	0	25	33,33	0	0	50	0
ukončené tehotenstvá	6	3	5	5	9	5	4	2	5	3	1
hrubá miera uk. tehot.	17,91	9,06	15,02	15,11	25,57	13,97	11,17	5,65	13,93	8,26	2,78

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 narodených

Počet zomretých na 1000 obyvateľov SR vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 9,62. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2007. V prípade obce Breziny postupne počet zomretých narastá. Kým v roku 2003 boli evidovaní 2 zomretí, do roku 2013 vzrástol ich počet na 5.

Počet zomretých											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	9,71	9,63	9,93	9,89	9,98	9,83	9,77	9,84	9,61	9,70	9,62
zomretí	2	4	1	5	1	4	4	3	3	3	5
hrubá miera úmrtnosti	5,97	12,08	3	15,11	2,84	11,17	11,17	8,47	8,36	8,26	13,89

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny výsledok len od roku 2012. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2007 a to 17 obyvateľov.

Saldo sťahovania											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	0,26	0,53	0,63	0,72	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44
migračné saldo	4	-13	5	-2	17	-1	1	1	8	-1	0
hr. miera migr. salda	11,94	-39,27	15,02	-6,04	48,3	-2,79	2,79	2,82	22,28	-2,75	0

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2004 a to - 13. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Breziny. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
prist'ahovaní	10	13	7	7	19	2	7	6	8	3	5
vyst'ahovaní	6	26	2	9	2	3	6	5	0	4	5

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V sledovanom období postupne počet vyst'ahovaných klesá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná do roku 2009. V roku 2013 počet vyst'ahovaných klesol na hodnotu 5. V priemere postupne narastal počet prist'ahovaných do roku 2007. Najvyšší počet obyvateľov sa prist'ahoval v roku 2007 a to 19. Najvyšší počet vyst'ahovaných obyvateľov bol evidovaný v roku 2004 – 26 osôb.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v SR, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v SR vždy kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	0,17	0,89	0,81	0,83	1,36	2,08	2,34	1,91	2,20	1,20	0,94
celkový prírastok	8	-15	9	-2	25	-1	0	0	10	-2	-4
hrubá miera celk. pr.	23,88	-45,32	27,03	-6,04	71,02	-2,79	0	0	27,86	-5,51	-11,11

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2004, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu – 15. Naopak k najväčšiemu prírastku došlo v roku 2007, kedy celkový počet obyvateľov obce stúpol o 25 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov na 1000 obyvateľov v SR a sobášnosť a rozvodovosť v obci Breziny. Rovnako ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v SR roku 2003 pripadalo 4,83. Do roku 2013 mierne klesol počet na 4,71.

Počet sobášov											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	4,83	5,18	4,85	4,81	5,08	5,23	4,86	4,68	4,75	4,81	4,71
sobášnosť	0	0	4	2	0	1	1	2	2	0	0
hrubá miera sobášnosti	0	0	12,01	6,04	0	2,79	2,79	5,65	5,57	0	0

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia ako v prípade SR. V sledovanom období boli v obci evidované sobáše len v roku 2004 a 2007. V prípade rozvodovosti boli hodnoty evidované v roku 2009 a 2010. Uvedené pravdepodobne súvisí s pretrvávajúcou zlou ekonomickou situáciou regiónu a nízkou tvorbou pracovných miest. Dlhodobá nezamestnanosť v tomto prípade negatívne pôsobí na štruktúry rodiny.

Počet rozvodov											
Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika*	1,99	2,02	2,14	2,36	2,26	2,34	2,34	2,21	2,06	2,02	2,02
rozvodovosť	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
hrubá miera roz.	0	0	0	0	0	0	2,79	2,82	0	0	0

index rozvodovosti 0 0 0 0 0 0 100 50 0 0 0

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

* na 1000 obyvateľov

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2003 dosiahla hustota hodnotu 61,08 a do roku 2013 stúpila na hodnotu 65,64.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

Obec Breziny	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	110,0	110,0	109,9	110,0	110,1	110,4	110,6	110,8	110,2	110,3	110,4
Obec Breziny	61,08	60,35	60,71	60,35	64,18	65,27	65,27	64,54	65,45	66,18	65,64

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	335	331	333	331	352	358	358	354	359	363	360
0	6	5	4	5	7	6	5	3	4	4	2
1-4	15	16	17	18	19	21	23	18	18	17	14
5-9	22	20	15	15	20	22	23	22	22	23	22
10-14	11	12	15	17	18	19	23	18	18	21	24
15-19	17	16	14	9	5	14	17	18	19	18	21
20-24	34	30	30	27	20	25	25	25	21	18	16
25-29	22	24	22	24	35	44	43	38	36	32	27
30-34	10	14	19	24	26	31	32	29	32	39	42
35-39	16	17	20	15	18	20	17	25	30	32	30
40-44	26	22	23	24	25	26	15	19	19	19	20
45-49	41	42	38	30	26	26	14	23	24	22	22
50-54	22	23	24	29	36	38	30	31	24	21	20
55-59	14	14	17	18	19	14	20	23	27	31	32
60-64	23	19	14	14	15	5	12	15	16	17	19
65-69	17	23	28	26	23	10	16	11	12	12	11
70-74	15	13	11	11	12	12	20	22	20	17	16
75-79	11	10	10	10	11	8	8	6	8	10	12
80-84	9	8	9	10	10	8	7	7	8	8	8
85-89	0	0	1	3	5	7	8	5	5	5	5
90-94	3	1	0	0	0	0	0	1	1	2	3
95-99	1	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 30 – 39. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Breziny.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	1	1	2	3	3	3	4	4	5	5	6

1-4	12	11	11	12	12	12	13	13	14	13	14
0 – priem. Index				1,259	% nárast – 0						500,551
1-4 priem. Index				1,015	% nárast 1 – 4						13,623
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											3,249
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,322

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal stúpnúť počet detí do 1 roka o 500 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet stúpnúť o 13,62 %. V priemere by mal stúpnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,249 %, do roku 2025 by mal tento podiel stúpnúť na 4,322 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k nárastu počtu detí o cca. 7. Nárast by nemal byť významný a teda nebude vytvárať tlak na zriadenie zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	21	21	20	20	21	23	23	24	24	24	25
10-14	27	28	28	29	30	31	32	32	33	34	35
5-9 – pr. Index				1,015	% nárast 5 - 9						15,244
10-14 pr. Index				1,025	% nárast 10 - 14						28,264
Abs. nárast											11
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											11,994
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											12,961

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá mierny nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku stúpnúť o 11. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnúť o 15,2 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí stúpnúť o 28,26 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal narásť na 12,96 %. Obec v súčasnosti nezabezpečuje služby predškolského vzdelávania. Ak sa doterajší trend zachová, bude v budúcnosti potrebné toto zariadenia zriadiť.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	24	25	25	27	28	30	31	32	33	34	35
15-19 – pr. Index				1,039	% nárast 15-19						46,594
Abs. nárast											11
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											5,966
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											7,714

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa nárast počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal do roku 2025 stúpnúť na 7,71 %.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	13	12	11	10	10	9	8	7	7	6	6
25-29	22	20	20	19	19	18	17	17	16	16	15
20-24 - pr. Index				0,917	% nárast – 20-24						-57,979
25-29 - pr. Index				0,965	% nárast 25 – 29						-30,602

Abs. nárast	-14
% z celkového počtu obyvateľov - 2015	8,721
% z celkového počtu obyvateľov - 2025	4,532

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 14 obyvateľov. Celkovo 57,97 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o – 30,60 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	47	48	50	51	51	53	54	55	56	57	58
35-39	36	39	40	41	43	45	45	46	48	49	51
40-44	18	18	17	17	17	16	16	15	15	14	14
30-34 - pr. Index				1,022	% nárast – 30-34						24,144
35-39 - pr. Index				1,036	% nárast – 35-39						41,897
40-44 - pr. Index				0,973	% nárast – 40-44						-24,053
Abs. nárast											22
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											25,148
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											26,981

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá nárast o 24,14 %. Nárast sa predpokladá aj v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine stúpnuť o 22. Kým v roku 2015 sa predpokladá celkový podiel na 25,14 %, do roku 2025 by tento podiel mal stúpnuť na 26,98 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	23	24	24	25	26	26	27	28	28	29	30
50-54	16	14	12	11	10	8	8	7	6	5	5
55-59	45	45	46	47	48	48	51	51	52	53	54
45-49 – pr. Index				1,026	% nárast - 45-49						28,995
50-54 - pr. Index				0,885	% nárast - 50-54						-70,568
55-59 - pr. Index				1,018	% nárast - 55-59						18,987
Abs. nárast											4
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											20,810
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											19,278

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá mierny nárast. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá nárast o 18,98 %. K poklesu došlo vo vekovej skupine od 50 do 54 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal stúpnuť počet obyvateľov o 4. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 19,27 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	36	36	37	38	38	39	39	40	41	41	42
65-69	12	11	12	12	13	13	13	13	14	14	14

70-74	18	18	19	20	20	20	21	21	22	22	23
75-79	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19
80-84	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
85-89	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2
90-94	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4
95-99	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index	1,013 % nárast – 60+										13,840
Abs. nárast											13
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											24,111
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											24,210

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá vo výške 13,84 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 24,21 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 13 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb a bezpečnosť.

Ďalšie demografické charakteristiky

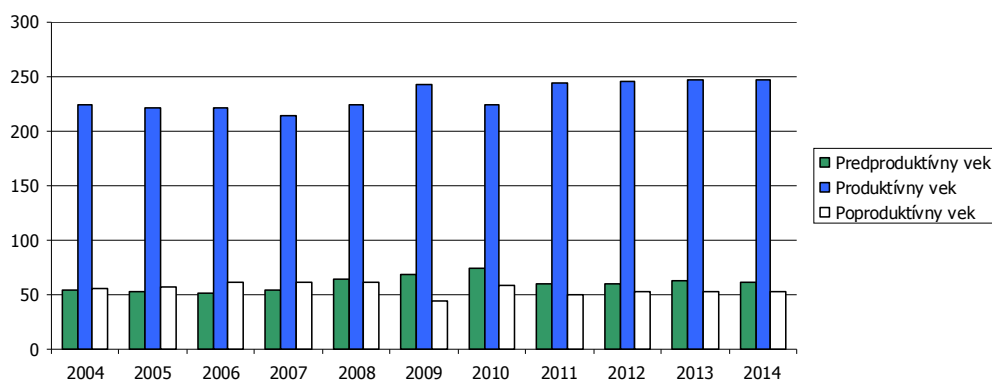
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný mierny pokles. Za 11 ročné obdobie klesol počet obyvateľov o cca. 5,35 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast (12,96 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 9,77 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	54	53	51	55	64	68	74	61	61	63	61
Produktívny vek	225	221	221	214	225	243	225	244	246	247	247
Poproduktívny vek	56	57	61	62	62	45	59	50	53	54	53

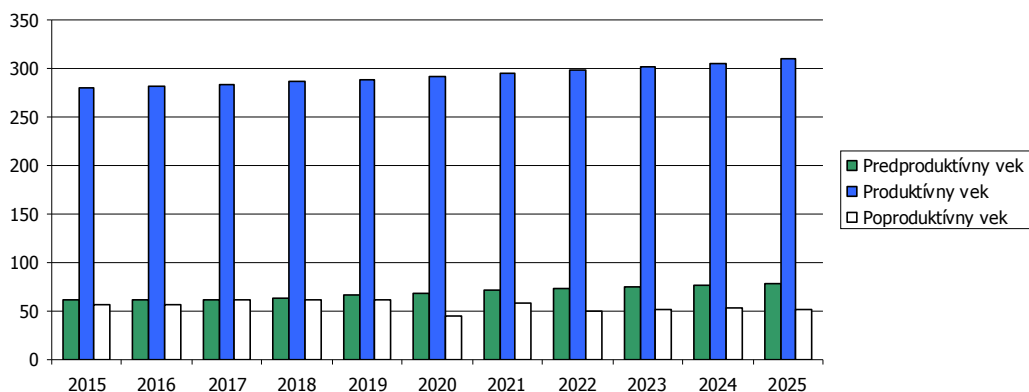
Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine predproduktívneho a produktívnom veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho a produktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	61	61	61	64	66	69	72	73	76	77	79
Produktívny vek	281	281	283	286	288	292	296	298	302	305	309
Poproduktívny vek	56	57	61	62	62	45	59	50	53	54	53

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 30 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2003 až 2013 bol zaznamenaný v skupine 20-24 a od 40 do 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2003 a 2013

Vek	2003	2013	rozdiel 2013 - 2003
15-19	17	21	4
20-24	34	16	-18
25-29	22	27	5
30-34	10	42	32
35-39	16	30	14
40-44	26	20	-7
45-49	41	22	-19
50-54	22	20	-2
55-59	14	32	18
60-64	23	19	-4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 49 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v službotvornom sektore a sekundárnom sektore – výroba.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Breziny	158	95	20	50	73	130
Dolné Breziny	31	24	3	9	17	25
Horné Breziny	72	59	9	21	39	60
Šariny	55	12	8	20	17	45

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Breziny.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 83,43 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,55 %). Rómska národnosť bola zastúpená v počte 5,52 % (časť Dolné Breziny). Pri 8,84 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011		%
Slovenská	302		83,43
Rómska	20		5,52
Česká %	2		0,55
Nezistená	32		8,84
Ostatné	1		0,28
Zdroj: www.statistics.sk			

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci Breziny majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so základným vzdelaním (23,20 %) a úplným stredným odborným vzdelaním (18,51 %).

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet		%
úplné stredné odborné (s maturitou)	67		18,51
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	14		3,87
bez školského vzdelania	64		17,68
učňovské (bez maturity)	45		12,43
základné	84		23,20
stredné odborné (bez maturity)	37		10,22
úplné stredné všeobecné	12		3,31
nezistené	15		4,14
úplné stredné učňovské (s maturitou)	14		3,87
vysokoškolské bakalárske	3		0,83
vyššie odborné vzdelanie	2		0,55
vysokoškolské doktorandské	0		0,00
Zdroj: statistics.sk, 10.9.2014			

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	15,6	13,1	11,4	9,4	8,0	8,4	12,7	12,5	13,6	14,4	13,5
Banskobystrický kraj	22,8	19,5	18,3	16,1	14,1	14,3	19,2	18,9	19,8	20,8	18,3
Okres Zvolen	14,4	12,0	11,3	9,2	6,8	6,6	9,4	9,2	10,9	11,7	10,4
Muži	14,1	12,2	10,5	7,9	5,6	5,7	9,0	8,6	10,1	11,1	10,1
Ženy	14,7	11,8	12,3	10,7	8,3	7,6	9,8	10,0	11,9	12,3	10,8
Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013											

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2013 dosiahla úroveň 10,8 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2003 (14,7 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel neustále narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2013 klesol podiel na 17 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013

15-24	22	17	17	17	15	15	16	15	14	19	17
25-34	25	24	24	24	24	24	26	26	26	26	25
35-49	34	37	36	36	34	34	32	32	32	31	32
50 a viac	20	22	23	24	27	27	26	27	27	24	26

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %												
	do 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	nad 12	13 - 18	19 - 24	25 - 30	31 - 36	37 - 42	43 - 48	nad 48
2003	31	16	10	6	37	11	6	5	4	3	2	6
2004	25	14	8	7	46	12	6	7	4	4	4	9
2005	23	16	8	5	48	9	7	6	4	5	3	14
2006	24	12	7	6	50	9	5	5	4	4	3	19
2007	22	17	7	6	48	9	7	5	3	3	3	18
2008	27	17	7	5	43	8	5	4	4	3	2	18
2009	21	21	13	10	35	10	3	3	2	2	2	13
2010	21	16	9	8	45	12	9	5	2	2	2	14
2011	22	18	10	9	40	9	7	5	4	3	1	12
2012	18	17	11	8	46	13	8	4	3	3	3	12
2013	16	17	12	10	45	10	7	6	4	2	2	13

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zákl. a bez vzdel.	28	21	27	33	37	37	31	22	18	20	25
Nižšie stredné	38	44	41	37	36	39	34	36	41	43	36
Úplné stredné	31	30	29	28	24	20	32	35	34	32	33
Vysokoškolské	3	4	4	2	3	3	3	7	7	5	6

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 25 %. Z hľadiska typu boli najviac zastúpení nezamestnaní, ktorí sú už dlhodobo nezamestnaní. Pomerne veľkú skupinu tvoria aj absolventi stredných a vysokých škôl.

Uchádzači o zamestnanie podľa typu											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	3,4	3,6	3,7	3,4	2,9	2,6	2,6	2,6	2,9	1,7	2,6
B	6,9	6,9	7,0	6,0	5,8	7,5	8,4	8,5	7,8	7,1	8,6
C	0,4	0,3	0,4	0,6	0,6	0,8	0,2	0,3	0,2	0,4	0,3
D	37,0	40,9	42,0	42,9	47,9	43,0	34,6	45,3	40,5	46,2	45,2

A Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B Počet uchádzačov o zamestnanie - absolventi

C Počet uchádzačov o zamestnanie - mladiství

D Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich

začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR vo Zvolene, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, doprava a verejná správa. Silne zastúpené je aj školstvo. Od roku 2003 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (16 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade priemyselnej výroby, zdravotníctva, poľnohospodárstva a lesníctva.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %												
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Poľn., poľov. a les.....	6	5	4	3	2	2	2	2	1	2	2	
Priem. spolu (okrem stav.)	21	21	20	16	16	16	15	15	17	16	16	
Priemyselná výroba	17	17	16	13	13	13	11	12	13	13	13	
Stavebníctvo	6	5	6	5	5	6	9	14	10	7	7	
Veľkoobchod a maloobchod...	7	8	8	7	8	9	8	11	18	16	16	
Hotely a reštaurácie	0	0	1	1	1	1	0	0	4	1	1	
Doprava, sklad., pošty a tel.	18	18	17	15	14	16	14	16	17	17	17	
Finančné sprostredkovanie	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	
Neh., prenájom a obch. činnosti	5	6	5	5	5	5	6	4	4	5	4	
Ver. správa a obr., pov. soc...	6	6	7	21	21	20	13	13	8	7	12	
Školstvo	16	16	15	13	12	12	19	19	14	15	15	
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10	10	12	9	10	10	10	4	6	10	7	
Ostatné spoločenské,	2	3	3	3	2	2	2	2	1	2	1	

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Breziny je bývanie. Vybudovaná je len individuálna bytová výstavba. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci je zaznamenaný v sedemdesiatych rokoch. Nasledujúca tabuľka prezentuje početnosť bytového fondu v súčasnosti.

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		domy
	spolu	v rodinnom dome	
Obec Breziny	111	97	89
Dolné Breziny	23	23	21
Horné Breziny	50	48	49
Šariny	38	26	19

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V roku 2011 bolo v obci evidovaných 111 bytov. V časti Dolné Breziny sa nachádza 23 bytov, v časti Horné Breziny celkovo 50 bytov. Perspektívne sa dá očakávať zvýšenie požiadaviek na návrat k tradičným formám hospodárenia. Je vhodné adaptovať jestvujúce objekty, umožniť ich rekonštrukciu, prístavbu, či iný spôsob úprav. V určitej únosnej miere môžu vznikať aj nové lokality (potreba

individuálneho posúdenia), nevhodné však sú skupiny objektov väčšieho rozsahu, ktoré by nepriaznivo mohli ovplyvniť krajinnú štruktúru. V okolí intenzívne zastavaného územia obce – pozdĺž cesty III triedy, je vhodné uvažovať skôr s určitým útlmom a regeneráciou jestvujúceho fondu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodu rekreácie a iných dôvodov – 9 a 7 bytov.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
0	9	2	7	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (84). V bytovom dome je evidovaných 5 bytov v osobnom vlastníctve. Obec vlastní 1 byt.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
5	84	1	0	20

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vel'kostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Breziny disponuje plochou od 40 do 80 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou menej ako 40 m².

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
v RD	35	46	17	13

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty 2 a s 3 miestnosťami. Tretou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty s 5 + obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 17.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
17	28	25	24	17

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 85 (RD) bytov v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody mala 1 domácnosť. Bez vodovodu bolo 5 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou v RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
85	1	2	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou v BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
4	0	4	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentujú nasledujúce tabuľky. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 29 bytov, a pevnou linkou disponovalo 32 bytov.

Vybavenosť bytov a domácností v obci v RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
79	35	49	32	29

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci v BD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
5	1	1	0	1	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Breziny je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom iného a ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovania využíva cca. 55 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	
1	49	55	1	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených pevným palivom – 97 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 8 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
0	8	0	97	1	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu fyzických osôb podnikateľov. Do roku 2014 stúpol počet fyzických osôb na 13.

Fyzické osoby v obci

o. Breziny	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby – podn.	9	8	10	13	11	10	11	10	12	11	13
Živnostníci	9	8	10	13	10	9	10	9	11	10	12
Slobodné povolania	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet podnikateľských osôb. Celkovo je v obci činných 14 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 10 ziskových a 4 neziskové subjekty.

Právnické osoby v obci

o. Breziny	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Právnické osoby spolu	9	10	8	8	10	10	11	11	12	12	14
Práv. osoby ziskové	5	6	4	4	6	6	7	7	8	8	10
Práv. osoby neziskové	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V skupine ziskových subjektov došlo v sledovanom období k nárastu. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. Podľa Obchodného registra majú v obci svoje sídlo nasledovné právnické osoby:

1. AGRO-MENDO s.r.o.	9. ISMET KAYHAN ARIKAN s.r.o.
2. AGROPO, spol. s r.o. Breziny "v likvidácii"	10. KM - FER, s.r.o.
3. CAPAREAL spol. s r.o.	11. MADLEN - NIVA - EXPRES
4. COOL-KLIMA s.r.o.	12. MG - STAVREK s.r.o.
5. E.T. Construction s.r.o.	13. PETRICS SLOVAKIA s.r.o.
6. EspressoTec s.r.o.	14. Poľnonákup SLATINA a.s.
7. GURMAN - ZV s.r.o.	15. SLOVFERT, akciová spoločnosť
8. INVESTIX s.r.o.	

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Breziny, ktorá je začlenená do okresu Zvolen, kraj Banskobystrický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 425,9 ha, z čoho orná pôda zaberá 150,2 ha. Najväčšie zastúpenie majú trvalé trávnaté porasty – 263,2 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa znižuje. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 77,7 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Breziny

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
% z celkovej výmery	77,8	77,8	77,8	77,8	77,7	77,7	77,7	77,7	77,7	77,7	77,7
Poľnohosp. pôda - spolu	426,6	426,7	426,6	426,6	426,4	426,4	426,4	426,3	426,1	426,0	425,9
- orná pôda	158,6	158,6	158,6	158,5	158,5	150,5	150,4	150,2	150,2	150,2	150,2
- záhrada	12,4	12,4	12,5	12,5	12,5	12,4	12,4	12,6	12,6	12,6	12,6
- trvalý trávny porast	255,6	255,7	255,6	255,6	255,4	263,5	263,6	263,5	263,2	263,2	263,2

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu obilnín a viacročných krmovín. Produkcia zemiakov v priebehu časového obdobia výrazne klesla. V roku 2013 činila produkcia len 112 ton.

Produkcia vybraných poľnohospodárskych plodín (t) podľa územie, druh plodiny a rok

Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny	16 396	25 210	20 617	17 102	16 677	22 912	15 843	10 564	15 811	18 402	12 869
Obilniny	16 386	25 048	20 515	17 037	16 592	22 875	15 824	10 531	15 809	18 398	12 862
Olejniny	1 276	3 557	2 668	1 952	3 141	4 154	3 106	3 252	2 501	2 794	2 029
Zemiaky	708	383	626	581	511	547	372	44	349	173	112
Viacročné krmoviny	4 331	5 290	5 241	4 772	5 503	10 797	6 650	8 581	5 899	6 588	7 082

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky, aj keď ich celková produkcia výrazne klesla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny spolu	2,96	4,16	3,01	3,23	3,39	4,50	3,58	2,49	3,33	3,79	2,91
Obilniny	2,96	4,18	3,87	3,26	3,40	4,52	3,61	2,53	3,44	3,82	2,93
Olejniny	1,16	2,98	2,03	1,87	2,52	2,50	1,83	2,35	1,91	2,02	1,92
Zemiaky	14,12	6,89	9,48	8,72	11,05	14,20	9,98	1,08	13,52	13,94	9,36
Viacročné krmo.	3,25	5,70	5,16	3,32	3,41	6,20	3,84	4,48	2,97	3,05	3,14

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Zvolen. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytku.

Stav hospodárskych zvierat											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hovädzí dobytok	9 697	9 509	8 358	7 465	7 173	7 194	7 159	6 791	7 025	9 697	9 509
Ošípané	25 557	15 091	14 840	8 835	3 008	2 168	1 688	1 613	1 250	25 557	15 091
Ovce a barany	7 595	7 943	7 510	6 820	7 149	8 510	9 743	11 199	9 810	7 595	7 943
Kozy a capy	1 024	997	958	882	927	881	838	840	826	1 024	997
Kone	105	101	126	110	116	156	119	99	118	105	101
Hydina	299 524	447 532	220 064	336 852	20 119	132 799	248 048	20 187	245 003	299 524	447 532

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Od roku 2003 došlo v regióne k nárastu počtu kusov oviec a baranov. Hovädzí dobytok bol do určitej miery redukovaný. K výraznému nárastu došlo v prípade hydiny. Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	37,8	42,3	37,9	33,3	34,3	34,6	34,5	33,4	33,4	34,2	33,9
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	17,3	18,7	17	14,5	16	15,8	15,7	14,3	14,5	13,3	13,1
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	29,6	35,3	34	30,4	34,2	40,9	46,9	57,6	46,6	45,6	46,9
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	255,4	145	143,2	84,2	29,6	21	16,5	16	12,3	12,6	12,2
Hydina (na 100 ha ornej pôdy)	2993,1	4299,2	2123,3	3210,9	197,1	1287,5	2431,1	199,7	2411	2940,5	667,1
Sliepky (na 100 ha ornej pôdy)	934,4	922,7	179,8	177,7	182,6	161,1	162,8	165,1	163,4	159,7	158,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nenachádza ani materská škola. Ako vyplýva z predpokladov demografického vývoja, v priebehu nasledujúcich 10 rokov pravdepodobne dôjde k nárastu počtu detí predškolského veku, a teda bude potrebné zvažovať zriadenie predškolského zariadenia.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	1	1	2	3	3	3	4	4	5	5	6

1-4	12	11	11	12	12	12	13	13	14	13	14
0 – priem. Index				1,259	% nárast – 0						500,551
1-4 priem. Index				1,015	% nárast 1 – 4						13,623
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											3,249
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,322

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal stúpnúť počet detí do 1 roka o 500 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet stúpnúť o 13,62 %. V priemere by mal stúpnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,249 %, do roku 2025 by mal tento podiel stúpnúť na 4,322 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k nárastu počtu detí o cca. 7. Nárast by nemal byť významný a teda nebude vytvárať tlak na zriadenie zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	21	21	20	20	21	23	23	24	24	24	25
10-14	27	28	28	29	30	31	32	32	33	34	35
5-9 – pr. Index				1,015	% nárast 5 - 9						15,244
10-14 pr. Index				1,025	% nárast 10 - 14						28,264
Abs. nárast											11
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											11,994
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											12,961

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá mierny nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku stúpnúť o 11. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnúť o 15,2 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí stúpnúť o 28,26 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal narásť na 12,96 %. Obec v súčasnosti nezabezpečuje služby predškolského vzdelávania. Ak sa doterajší trend zachová, bude v budúcnosti potrebné toto zariadenia zriadiť.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru sociálnej pomoci v obci.

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR vo Zvolene, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- opatrovateľská služba
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov
- stretnutia dôchodcov
- uvítanie do života novorodencov obce
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Zvolen.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie

Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	8	8	7	7	7	9	10	14	12	16	19
Počet miest k 31.12 spolu	389	387	410	407	413	412	418	476	474	466	505
P.m. v domov. dôchodcov	144	182	182	175	172	164	116	115	117	85	128
P.m. v DSS pre pos. dosp.	105	82	84	93	105	126	177	194	194	225	220
P.m. v DSS pre postih. deti	35	35	35	30	26	13	10	11	11	11	11
P.m. v detských domovoch	60	61	82	82	83	82	85	83	86	86	86

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek

tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	36	36	37	38	38	39	39	40	41	41	42
65-69	12	11	12	12	13	13	13	13	14	14	14
70-74	18	18	19	20	20	20	21	21	22	22	23
75-79	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19
80-84	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
85-89	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2
90-94	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4
95-99	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,013	% nárast – 60+						13,840
Abs. nárast											13
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											24,111
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											24,210

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá vo výške 13,84 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 24,21 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 13 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obec nemá zriadený svoj zdravotný obvod. V obci sa žiadne zdravotnícke zariadenie nenachádza. Obyvatelia môžu navštevovať zdravotné stredisko v Dobrej Nive, prípadne vyššiu zdravotnú starostlivosť v okresnom meste Zvolen. V roku 1997 bola v obci v priestoroch obecného úradu zriadená ošetrovňa, do ktorej dochádzal lekár z Dobrej Nivy. V súčasnosti ošetrovňa nefunguje.

Zdravotné stredisko v susednej obci využívajú občania i v súčasnosti, kedy existuje slobodná voľba všeobecného lekára. V súčasnosti v Dobrej Nive zabezpečujú zdravotnú starostlivosť pre občanov

Babinej všeobecné a odborné ambulancie – detská a gynekologická. K poskytovaniu zdravotníckych služieb v Dobrej Nive patrí aj výdaj, resp. predaj liekov v súkromnej lekární. Občania obce navštevujú zdravotné strediská aj v Krupine, v Pliešovciach a tiež vo Zvolene, kde zdravotnú starostlivosť poskytujú tieto zariadenia: Pohotovosť pre dospelých, Pohotovosť pre deti a dorast, Nemocnica s Poliklinikou - poskytuje zdravotnícke služby lôžkových oddelení: Interné oddelenie, Chirurgické oddelenie, Anesteziologicko- resuscitačné oddelenie, Detské oddelenie, Kožné oddelenie a Pôrodnícko-gynekologické oddelenie. Ambulantné služby: Očné, Infekčné, Ortopedické, Urologické, Diabetické, Psychiatrické. Nemocnica má aj rýchlu zdravotnícku pomoc.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	1	1	2	3	3	3	4	4	5	5	6
1-4	12	11	11	12	12	12	13	13	14	13	14
0 – priem. Index				1,259	% nárast – 0						500,551
1-4 priem. Index				1,015	% nárast 1 – 4						13,623
Abs. nárast											7
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											3,249
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,322

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	36	36	37	38	38	39	39	40	41	41	42
65-69	12	11	12	12	13	13	13	13	14	14	14
70-74	18	18	19	20	20	20	21	21	22	22	23
75-79	14	14	15	15	16	16	17	17	18	18	19
80-84	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
85-89	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2
90-94	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4
95-99	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,013	% nárast – 60+						13,840
Abs. nárast											13
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											24,111
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											24,210

2.13. ŠPORT

Športová infraštruktúra v obci je riešená na dostatočnej úrovni. V obci sa nachádza jedno futbalové ihrisko v blízkosti hlavnej cesty I/66. Športové aktivity možno vykonávať aj v súvislosti s existenciou vodnej nádrže Dobrá Niva (vodné športy, rybolov). Okolo obce sa rozprestiera poľovnícky revír. Obec organizuje Športový deň vytrvalosti, zdatnosti a radosti. Športový klub v obci nie je činný. Určité športové aktivity pre deti organizuje Klub Brezinky.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce a počtu detí, možno predpokladať výstavbu menšieho viacúčelového ihriska, prípadne detského ihriska.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko –

47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
15-19	24	25	25	27	28	30	31	32	33	34	35	
15-19 – pr. Index				1,039	% nárast 15-19						46,594	
Abs. nárast											11	
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											5,966	
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											7,714	

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
20-24	13	12	11	10	10	9	8	7	7	6	6	
25-29	22	20	20	19	19	18	17	17	16	16	15	
20-24 - pr. Index				0,917	% nárast – 20-24						-57,979	
25-29 - pr. Index				0,965	% nárast 25 – 29						-30,602	
Abs. nárast											-14	
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,721	
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,532	

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
30-34	47	48	50	51	51	53	54	55	56	57	58	
35-39	36	39	40	41	43	45	45	46	48	49	51	
40-44	18	18	17	17	17	16	16	15	15	14	14	
30-34 - pr. Index				1,022	% nárast – 30-34						24,144	
35-39 - pr. Index				1,036	% nárast – 35-39						41,897	
40-44 - pr. Index				0,973	% nárast – 40-44						-24,053	
Abs. nárast											22	
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											25,148	
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											26,981	

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome v časti Horné Breziny. Budova je v zlom technickom stave a potrebuje rekonštrukciu. V rámci oblasti kultúry má obec vybudovanú aj obecnú knižnicu. Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi

skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely.

Kultúrne a historické pamiatky

Národná kultúrna pamiatka – Zvonica - nachádza sa v miestnom cintoríne v časti Horné Breziny. Pochádza z 19. storočia, má tri zvony – veľký, na ktorom sa zvonilo na obed a večer, stredný a najmenší zvon – umieráčik. Drevené kríže z 19. storočia, dva nesúce prvky a znaky pôvodnej architektúry (<http://www.breziny.sk/pamiatky.phtml?id3=28934>, 1.5.2015).

Kultúrne podujatia

Obec organizuje pravidelné, prípadne nepravidelné kultúrne podujatia ako Fašiangy, Mikuláš, Uvítanie detí do života, MDD, Originál Breziny, Noc splnených prání, atď..

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	13	12	11	10	10	9	8	7	7	6	6
25-29	22	20	20	19	19	18	17	17	16	16	15
20-24 - pr. Index				0,917	% nárast – 20-24						-57,979
25-29 - pr. Index				0,965	% nárast 25 – 29						-30,602
Abs. nárast											-14
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,721
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,532

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	23	24	24	25	26	26	27	28	28	29	30
50-54	16	14	12	11	10	8	8	7	6	5	5
55-59	45	45	46	47	48	48	51	51	52	53	54
45-49 – pr. Index				1,026	% nárast - 45-49						28,995
50-54 - pr. Index				0,885	% nárast - 50-54						-70,568
55-59 - pr. Index				1,018	% nárast - 55-59						18,987
Abs. nárast											4
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											20,810
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											19,278

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacie zariadenia sú v regióne rozložené nerovnomerne, s hlavným ťažiskom v okresnom meste Zvolen a okresnom. Priamo v obci sa ale ubytovacie zariadenie nachádza.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Priamo v obci sa nenachádza stravovacie zariadenie (komerčné) - reštaurácia. V obci sa nachádza prevádzka pohostinského odbytového strediska.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

V obci chýba vybavenosť účelovými zariadeniami na realizáciu rekreačného cestovného ruchu. Disponibilné prírodné a kultúrne - historické podmienky obec zaraďujú medzi oblasti s potenciálom rozvoja poznávacej turistiky vrátane cieľových a pobytových príležitostí cestovného ruchu - turistické trasy poznávania biodiverzity prírody (cyklistické aj pešie). S perspektívnym cieľom rozvoja je zvýšenie využiteľnosti disponibilného potenciálu cestovného ruchu na rozvoj ekonomických aktivít spojených s cestovným ruchom v regióne, využívaním kultúrnych pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu, podpory rozvoja kultúrneho dedičstva a tradičných remesiel. Chotár je vhodný pre krátkodobý cestovný ruch prevažne letného využitia na báze pobytu pri vode, rybolovu, turistiky, cykloturistiky, vlastivedy, ale aj poľovníctva a pod. regionálneho významu.

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatizmus návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 009	2010	2011	2 012	2013	2 014
Bežné príjmy						
Bežné výdavky						
Kapitálové príjmy						

Kapitálové výdavky
Príjmy finančných operácií
Výdavky finančných operácií
Príjmy celkom
Výdavky celkom
Zdroj: OcÚ Breziny, 2015

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva (5 poslancov) a starostu obce Breziny. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Dobrá Niva
Sídlo pracoviska daňového úradu	Zvolen
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Zvolen
Sídlo Okresného súdu	Zvolen
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Zvolen
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Zvolen
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Zvolen
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Zvolen
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Breziny je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k

poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Vyhodnotenie PHRASR

Špecifický cieľ č. 1

Dobudovanie technickej, občianskej, kultúrnej a sociálnej infraštruktúry

Opatrenia:

Zlepšiť cestnú infraštruktúru v obci

Opraviť a rekonštruovať chodníky v obci - *splnené čiastočne*

Opraviť a rekonštruovať miestne komunikácie - *splnené čiastočne*

Zlepšiť technickú vybavenosť ochrany v obci

Rekonštruovať rozvody vody obce v časti Rómska osada - *nesplnené*

Upraviť koryto Neresnice a miestneho potoka a ich pravidelnou údržbou zlepšiť priechodnosť toku potoka a tak zabezpečiť územie pred povodňami - *splnené čiastočne*

Vybudovať centrálnu kotolňu, sklady a centrálny rozvod na vykurovanie obce biomasou *nesplnené*

Zlepšiť občiansku a sociálnu vybavenosť obce

Vypracovať Smerný územný plán a plán rozvoja bývania obyvateľov obce do roku 2013 - *neplnené*

Vybudovať obecné priestory za účelom poskytovania sociálnych služieb pre občanov - *nesplnené*

Vybudovať nájomné obecné byty - *splnené*

Výstavba autobusových zastávok - *nesplnené*

Revitalizovať zeleň a verejné priestranstvo na námestí obce, rozširovať zelené plochy a parky s príslušnou vybavenosťou v obci, vytvoriť oddychové zóny v priestoroch obce - *splnené čiastočne*

Separovať odpad – zabezpečiť častý odvoz odpadu - zefektívniť, zintenzívniť a rozšíriť separovaný zber komunálneho odpadu cez recyklačný fond - *splnené čiastočne*

Prijať opatrenia na zamedzenie vzniku čiernych skládok - *splnené čiastočne*

Špecifický cieľ č. 2

Rozvoj cestovného ruchu so zameraním na kultúrne dedičstvo a tradície v obci a možnosti v Pliešovskej kotline a Mikroregiónu Hučava - Zvolensko

Opatrenia

Zvýšiť záujem turistov o obec a okolie

Vypracovať stratégiu a propagáciu obce, vybudovať marketing obce - *nesplnené*

Rekonštruovať a chrániť kultúrne pamiatky v obci dobudovať múzeum ľudových tradícií v Krajniakovom dome a začleniť ho do rozvojových aktivít obce - *splnené čiastočne*

Vybudovať cyklotrasy a náučné chodníky v okolí obce - *splnené čiastočne*

Vysporiadať majetko - právne vzťahy (pozemkov), za účelom prípravy budovania infraštruktúry a následných ekonomických prínosov pre obec - *splnené čiastočne*

V spolupráci s Mikroregiónom „Pliešovská kotlina“ vybudovať cyklotrasy medzi obcami Pliešovskej kotliny a prepojiť nimi tiež Štiavnické jazerá - *nesplnené*

Zlepšiť vzhľad obce a kvalitu životného prostredia

Vybudovať športové a osvetové centrum - *nesplnené*

Dobudovať oddychovú zónu s lavičkami v centre obce pri obecnej úrade - *splnené čiastočne*

Špecifický cieľ č. 3

Podporiť pozitívny ekonomický a sociálny vývoj občanov a zlepšiť ich kvalitu života

Opatrenia

Aktivizovať občanov na zapojenie do kultúrno-spoločenských akcií obce

Pripraviť a upraviť priestory/obecný úrad/ pre spoločné stretnutie občanov – *častočne splnené*

Výsadba parkov a skrášlenie obecných priestorov pred domami – *častočne splnené*

Organizovať občanov na kultúrne akcie v obci - *splnené čiastočne*

Organizovať spoločenské zábavy a diskotéky pre mladých aj starších občanov - *splnené čiastočne*

Organizovať pravidelné stretnutia s dôchodcami - *splnené čiastočne*

Postupne zaviesť opatrovateľskú službu v obci (podľa finančných možností obce) - *splnené*

Vybudovať v obecných priestoroch učebňu s napojením na internet a v spolupráci s mikroregiónmi učebňu využívať pre zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít a pre účely celoživotného vzdelávania občanov - *nesplnené*

Zlepšiť prácu s mládežou a zapojiť ju do verejného života

Organizovať akcie pre mládež so zameraním na ľudovú kultúru - *splnené*

Zabezpečiť osvetu protidrogových a protispoločenských aktivít – *častočne splnené*

Organizovať športové podujatia - *splnené*

Zlepšiť podmienky a predpoklady pre aktivizáciu občanov za účelom vecí verejných

Zlepšiť informovanosť občanov (internet, mikroregionálna a obecná tlač), koordinovať environmentálnu výchovu všetkých skupín obyvateľstva - *nesplnené*

Zlepšiť spolunažívanie občanov a zvýšiť ich spolupatričnosť k obci - *splnené čiastočne*

Vytvoriť podmienky pre pozitívny sociálny vývoj obyvateľov, eliminovať neistotu v rodine - *nesplnené*

Špecifický cieľ č. 4

Zabezpečiť sociálny a ekonomický vývoj obce využitím miestnych zdrojov a zlepšenie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania

Opatrenia

Spolupodieľať sa na vytvorení predpokladov na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce so zameraním na ich zamestnanosť

Vytvoriť nové pracovné príležitosti v spolupráci s podnikateľskými subjektami - *nesplnené*

Rekvalifikovať nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou, s cieľom založenia živnosti - *nesplnené*

Zabezpečiť akceptáciu domácich ľudských a podnikateľských zdrojov v obci - *nesplnené*

Zabezpečiť rozvoj malých a stredných podnikateľov v oblasti, lesníctva, a poľnohospodárstva (podpora začínajúcich agropodnikateľov) založením a pestovaním intenzívnych „energetických“ porastov lesných drevín na využitie pre energetické účely - *splnené čiastočne*

Zabezpečiť rozvoj malých a stredných podnikateľov v oblasti služieb a vybudovaním obory pre intenzívny chov raticovej zvery vytvoriť podmienky pre výrobu jedál z diviny - *nesplnené*

Zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce formou prilákania investorov a podporou pri zakladaní živností - *nesplnené*

Zabezpečiť zdroje (finančné, ľudské, energetické, surovinové, informačné) pre realizáciu projektov. *nesplnené*

Vytvoriť podmienky pre dobré podnikateľské prostredie v obci

Pripomienkovať legislatívu a zabezpečiť daňové úľavy pre miestnych podnikateľov - *nesplnené*

Zlepšiť podmienky pre investorov - *nesplnené*

Podporiť podnikanie v oblasti služieb - *splnené*

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Breziny nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste,

nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí Pravdepodobnosť úspechu				Matica rizík Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok - S - W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je

niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Breziny a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - celkovo 10 činných podnikateľov – právnické osoby, - 13 fyzických osôb podnikateľov, - existujúci areál poľnohospodárskeho dvora v západnej časti obce, - rozsiahle plochy hospodárskych lesov v severnej časti obce, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 77,7 % katastra obce, - prítomnosť 1 maloobchodnej prevádzky potravinárskeho tovaru a zmiešaného tovaru, - rozloha 150,2 ha ornej pôdy, - existencia priestorov pre výstavbu priemyselnej zóny v lokalite Mlyn, - priemyselný areál Poľnonákup, a.s., - dobrá dostupnosť okresného mesta Zvolen, - prechádzajúca cesta I/66, - prechádzajúca železničná trať so železničnou zastávkou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci, - upadajúci priemyselný areál Poľnonákup, a.s., - nevyužívané poľnohospodárske objekty v blízkosti časti Horné Breziny, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nedostatočne zásobovaná predajňa potravín, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie polohového potenciálu obce Breziny s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Zvolen, - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>12</p> <p>5</p>	<p>9</p> <p>4</p> <p>7</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>5</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej, aj keď technicky nevyhovujúcej infraštruktúry – poľnohospodárskych areálov a priemyselných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta I/66 prepájajúca obec s okresným mestom Zvolen, ako aj spádovej obce Dobrá Niva, prepojenie obce cestou III triedy, - dobré prepojenie na krajské mesto Banská Bystrica, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 5 km, - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Zvolen, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD 4, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III triedy, - nedostatok parkovacích miest pred budovou obecného úradu, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií – H. Breziny – Kúty – Dolné Breziny, - nevyhovujúci stav štátnej komunikácie III triedy v blízkosti Rómskej osady, - nevyhovujúce dopravné značenie v obci, - zanesené odvodňovacie jarky pozdĺž štátnej cesty III triedy a miestnych komunikáciách, - nedostatočná prístupová komunikácia k miestnej vodnej nádrži, - nevyhovujúci stav autobusových zastávok, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia v osobnej doprave, - nedostatočná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie chodníka pozdĺž cesty III, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>6</p> <p>3</p>	<p>11</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>9</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia 1 cintorína v časti Horné Breziny, - dostatočná kapacita miestneho cintorína, - existencia domu smútku, - vybudovaný vodovod napojený na skupinový vodovod, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - vybudovaná telefónna sieť, - existencia plôch pre rozvoj IBV v lokalite Kúty, - existencia plôch pre rozvoj HBV v časti Horné Breziny, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia pobočky Slovenskej pošty, a.s., - absencia rozvodnej siete plynu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete – častá poruchovosť, - nedostatočné osvetlenie jednotlivých častí obce, - nedobudovaná vodovodná sieť v časti Dolné Breziny (cca. 500 m), - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 70 %, T - mobile - 60 %, O2 – 60 %, potrebná revitalizácia cintorína, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - výstavba rozvodnej siete plynu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>9</p> <p>3</p>	<p>14</p> <p>10</p> <p>6</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>4</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Breziny na roky 2011-2015, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia splaškovej kanalizačnej siete vo všetkých častiach obce, - existencia problému čiernych skládok v blízkosti Rómskej osady, - značná členitosť obce komplikuje komplexné odkanalizovanie obce, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie

	<ul style="list-style-type: none"> povrchových vôd, absencia technických opatrení na odvedenie príválových vôd do recipientu potoka Nerestnica, nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> výstavba obecného kompostoviska, výstavba splaškovej kanalizačnej siete, výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> ohrozená kvalita povrchových vôd potoka Nerestnica, znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, dopady na zdravotný stav obyvateľov, nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, nárast množstva vyvázaných odpadov, nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>10</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>11</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>7</p>	<p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, zabezpečený odvoz TKO, relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, blízka alokácia CHKO Štiavnické vrchy, prechádzajúce hydrické koridory – potok Nerestnica, 	<ul style="list-style-type: none"> nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, nedobudované oddychové zóny v obci, nevybudované protipovodňové opatrenia v lokalite Mlyn, nezregulované koryto toku Nerestnica, nedoriešená estetická zeleň v časti Dolné Breziny, nedobudované oddychové zóny pri vodnej nádrži, znečistené ovzdušie spaľovaním BRKO. existencia lomu v lokalite Mlyn, priemyselný areál Poľnonákup, a.s., nevybudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, znečistené ovzdušie vo večerných hodinách – pálenie BRKO po zotmení, potreba čistenia koryta potoka Nerestnica, blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: výrobné prevádzky v meste Zvolen, Žarnovica, nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch,

	<ul style="list-style-type: none"> - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - regulácia koryt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>5</p>	<p>19</p> <p>10</p> <p>1</p> <p>6</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>9</p> <p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba pre obyvateľov, - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - organizované kultúrne podujatia pre obyvateľov v dôchodkovom veku, - celkovo 31 zariadení poskytujúcich sociálne služby v okrese Zvolen, - vhodné, pokojné prostredie pre prežitie staroby v domácom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotníckych služieb v obci – nutné dochádzať do Dobrej Nivy a Zvolena, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - absencia nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nedoriešená sociálna sieť,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečenie ambulancie všeobecného lekára aspoň 1 x za týždeň, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - výstavba nájomného bytového domu, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb,

<ul style="list-style-type: none"> - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>5</p> <p>Stratégia ST</p> <p>13</p>	<p>3</p> <p>8</p> <p>Stratégia WT</p> <p>7</p>

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **WT** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Zvolen.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia futbalového ihriska v blízkosti hlavnej cesty I/66, - existencia poľovníckych revírov, - možnosti rozvoja turistiky, - existencia vodnej nádrže Dobrá Niva, - existencia detského ihriska, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia materskej školy v obci, - nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku, - nedostatok zariadení pre trávenie voľného času, - absencia ihrísk v Hornej Breziny a v blízkosti Rómskej osady, - nevyhovujúci stav areálu futbalového ihriska pri ceste I/66, - absencia detského ihriska v centrálnej časti obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Breziny, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	6 Stratégia WO 4
T hrozby	1 Stratégia ST	1 7 Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia kultúrneho domu v obci v centrálnej časti – spoločná budova OcÚ, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - pravidelné kultúrne akcie, - zriadený Obecný dom – izba tradícií, - existencia kultúrnej pamiatky – zvonice, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav kultúrnych pamätihodnotí, - nevyhovujúci technický stav domu kultúry, - zlý technický stav Obecného domu, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry v zmysle pôvodného štýlu, dovybavenie interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania obce Breziny, zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 4 6	Stratégia WO 1 7
T hrozby	2 Stratégia ST	6 Stratégia WT

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WT – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia vodnej nádrže Dobrá Niva, - veľké plochy lesov vhodných na pešiu turistiku a cykloturistiku, - potenciál obce na rozvoj agroturistiky, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - dobrá dostupnosť historického a kultúrneho centra Banská Štiavnica, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia lovného rybárskeho revíru, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - slabo využitý kultúrno – historický potenciál obce, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnopoznávacieho cestovného ruchu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Breziny v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Breziny vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality – CHKO Štiavnické vrchy, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v Pliešovskej kotline, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>7</p> <p>4</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>7</p> <p>Stratégia ST</p> <p>3</p>	<p>0</p> <p>Stratégia WT</p>

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a WO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v časti Horné Breziny, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevybudovaný kamerový systém v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké

	<ul style="list-style-type: none"> zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, nedostupný kvalitný digitálny obsah,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>11</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>1</p> <p>4</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>3</p> <p>5</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> prístup na internet v budove obecného úradu, dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, nedostupný kvalitný digitálny obsah, pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, zvýšenie počítačovej gramotnosti, zníženie cien využívania Internetu, rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v 	<ul style="list-style-type: none"> nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

<ul style="list-style-type: none"> - konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	Stratégia WO 6 9
T hrozby	Stratégia ST 3	Stratégia WT 0 5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Breziny a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Breziny patrí nepriaznivý (z hľadiska štruktúry) demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Breziny vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE BREZINY.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Breziny. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Breziny a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo

vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Breziny poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nehody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Breziny je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité. Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Obec Breziny je súčasťou vyššieho územného celku Banská Bystrica. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Breziny:

Hlavné disparity BBK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
- podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
- nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
- nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- nízka životná úroveň v južných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
- lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;
- dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;

v priemysle

- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
- budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
- možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce

v priemyselnej výrobe;

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;

v službách

- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
- záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
- existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;

v technickej infraštruktúre

- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania (NSRR, 2013, s.91-92).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Breziny v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + celkovo 10 činných podnikateľov – právnické osoby, + 13 fyzických osôb podnikateľov, + existujúci areál poľnohospodárskeho dvora v západnej časti obce, + rozsiahle plochy hospodárskych lesov v severnej časti obce, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 77,7 % katastra obce, + prítomnosť 1 maloobchodnej prevádzky potravinárskeho tovaru a zmiešaného tovaru, + rozloha 150,2 ha ornej pôdy, + existencia priestorov pre výstavbu priemyselnej zóny v lokalite Mlyn, + priemyselný areál Poľnonákup, a.s., + dobrá dostupnosť okresného mesta Zvolen, + prechádzajúca cesta I/66, + prechádzajúca železničná trať so železničnou zastávkou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nerozvinutý pracovný trh v obci, - upadajúci priemyselný areál Poľnonákup, a.s., - nevyužívané poľnohospodárske objekty v blízkosti časti Horné Breziny, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nedostatočne zásobovaná predajňa potravín, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta I/66 prepájajúca obec s okresným mestom Zvolen, ako aj spádovej obce Dobrá Niva, + prepojenie obce cestou III triedy, + dobré prepojenie na krajské mesto Banská Bystrica, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 5 km, + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Zvolen, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD 4, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III triedy, - nedostatok parkovacích miest pred budovou obecného úradu, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií – H. Breziny – Kúty – Dolné Breziny, - nevyhovujúci stav štátnej komunikácie III triedy v blízkosti Rómskej osady, - nevyhovujúce dopravné značenie v obci, - zanesené odvodňovacie jarky pozdĺž štátnej cesty III triedy a miestnych komunikáciách, - nedostatočná prístupová komunikácia k miestnej vodnej nádrži, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia v osobnej doprave, - nedostatočná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia 1 cintorína v časti Horné Breziny, + dostatočná kapacita miestneho cintorína, + existencia domu smútku, + vybudovaný vodovod napojený na skupinový vodovod, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + dostatočná kapacita elektrickej siete, + vybudovaná telefónna sieť, + existencia plôch pre rozvoj IBV v lokalite Kúty, + existencia plôch pre rozvoj HBV v časti Horné Breziny, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia pobočky Slovenskej pošty, a.s., - absencia rozvodnej siete plynu, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete – častá poruchovosť, - nedostatočné osvetlenie jednotlivých častí obce, - nedobudovaná vodovodná sieť v časti Dolné Breziny (cca. 500 m), - nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 70 %, T - mobile - 60 %, O2 – 60 %, potrebná revitalizácia cintorína, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Breziny na roky 2011-2015, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia splaškovej kanalizačnej siete vo všetkých častiach obce, - existencia problému čiernych skládok v blízkosti Rómskej osady, - značná členitosť obce komplikuje komplexné odkanalizovanie obce, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Nerestnica, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá

	<ul style="list-style-type: none"> - motivácia obyvateľov, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
--	---

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + blízka alokácia CHKO Štiavnické vrchy, + prechádzajúce hydrické koridory – potok Nerestnica, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - nedobudované oddychové zóny v obci, - nevybudované protipovodňové opatrenia v lokalite Mlyn, - nezregulované koryto toku Nerestnica, - nedoriešená estetická zeleň v časti Dolné Breziny, - nedobudované oddychové zóny pri vodnej nádrži, - znečistené ovzdušie spaľovaním BRKO. - existencia lomu v lokalite Mlyn, - priemyselný areál Poľnonákup, a.s., - nevybudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - znečistené ovzdušie vo večerných hodinách – pálenie BRKO po zotmení, - potreba čistenia koryta potoka Nerestnica, - blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: výrobné prevádzky v meste Zvolen, Žarnovica,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečená opatrovateľská služba pre obyvateľov, + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + organizované kultúrne podujatia pre obyvateľov v dôchodkovom veku, + celkovo 31 zariadení poskytujúcich sociálne služby v okrese Zvolen, + vhodné, pokojné prostredie pre prežitie staroby v domácom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotníckych služieb v obci – nutné dochádzať do Dobrej Nivy a Zvolena, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - absencia nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nedoriešená sociálna sieť,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia futbalového ihriska v blízkosti hlavnej cesty I/66, + existencia poľovníckych revírov, + možnosti rozvoja turistiky, + existencia vodnej nádrže Dobrá Niva, + existencia detského ihriska, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia materskej školy v obci, - nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku, - nedostatok zariadení pre trávenie voľného času, - absencia ihrísk v Hornej Breziny a v blízkosti Rómskej osady, - nevyhovujúci stav areálu futbalového ihriska pri ceste I/66, - absencia detského ihriska v centrálnej časti obce,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia kultúrneho domu v obci v centrálnej časti – spoločná budova OcÚ, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + pravidelné kultúrne akcie, + zriadený Obecný dom – izba tradícií, + existencia kultúrnej pamiatky – zvonice, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav kultúrnych pamätihodností, - nevyhovujúci technický stav domu kultúry, - zlý technický stav Obecného domu, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia vodnej nádrže Dobrá Niva, + veľké plochy lesov vhodných na pešiu turistiku a cykloturistiku, + potenciál obce na rozvoj agroturistiky, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + dobrá dostupnosť historického a kultúrneho centra Banská Štiavnica, + existencia poľovníckeho revíru, + existencia lovného rybárskeho revíru, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - slabo využitý kultúrno – historický potenciál obce, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupná v časti Horné Breziny, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevybudovaný kamerový systém v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prístup na internet v budove obecného úradu, + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie klúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Breziny.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb.

Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny
2015 - 2024**

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE BREZINY

Vízia

Obec Breziny sa bude formovať ako súčasť regiónu Pliešovskej kotliny, a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je to bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, a relatívny dostatok pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Nadväzujúc na svoju historickú minulosť obec spolu s ostatnými obcami mikroregiónu atraktívni svoje postavenie medzi poprednými turistickými centrami v okolí. V blízkosti vodnej nádrže bola vybudovaná rozsiahla oddychová zóna, ktorá láka ľudí z bližšieho ale aj širšieho okolia.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Breziny. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Breziny a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Breziny disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takehoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Breziny všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Breziny v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v severnej časti intravilánu obce v smere na mesto Banská Štiavnica.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry

smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Breziny so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorína.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadila nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Breziny považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Breziny v súčasnosti nie je zriaďovateľom predškolského zariadenia a ani základnej školy. V prípade nárastu počtu obyvateľov je možné o znovuzriadení uvažovať.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Breziny či koncepcných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Breziny v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje obecnú knižnicu. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierniť nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťahnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Breziny nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Breziny, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu (potenciálne využitie opustených areálov poľnohospodárskej výroby v časti Horné Breziny), malej priemyselnej výroby (v lokalite Mlyn) a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov v blízkosti vodnej nádrže Dobrá Niva a cykloturistických trás prepájajúcich obce mikroregiónu Pliešovskej kotliny.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v

dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

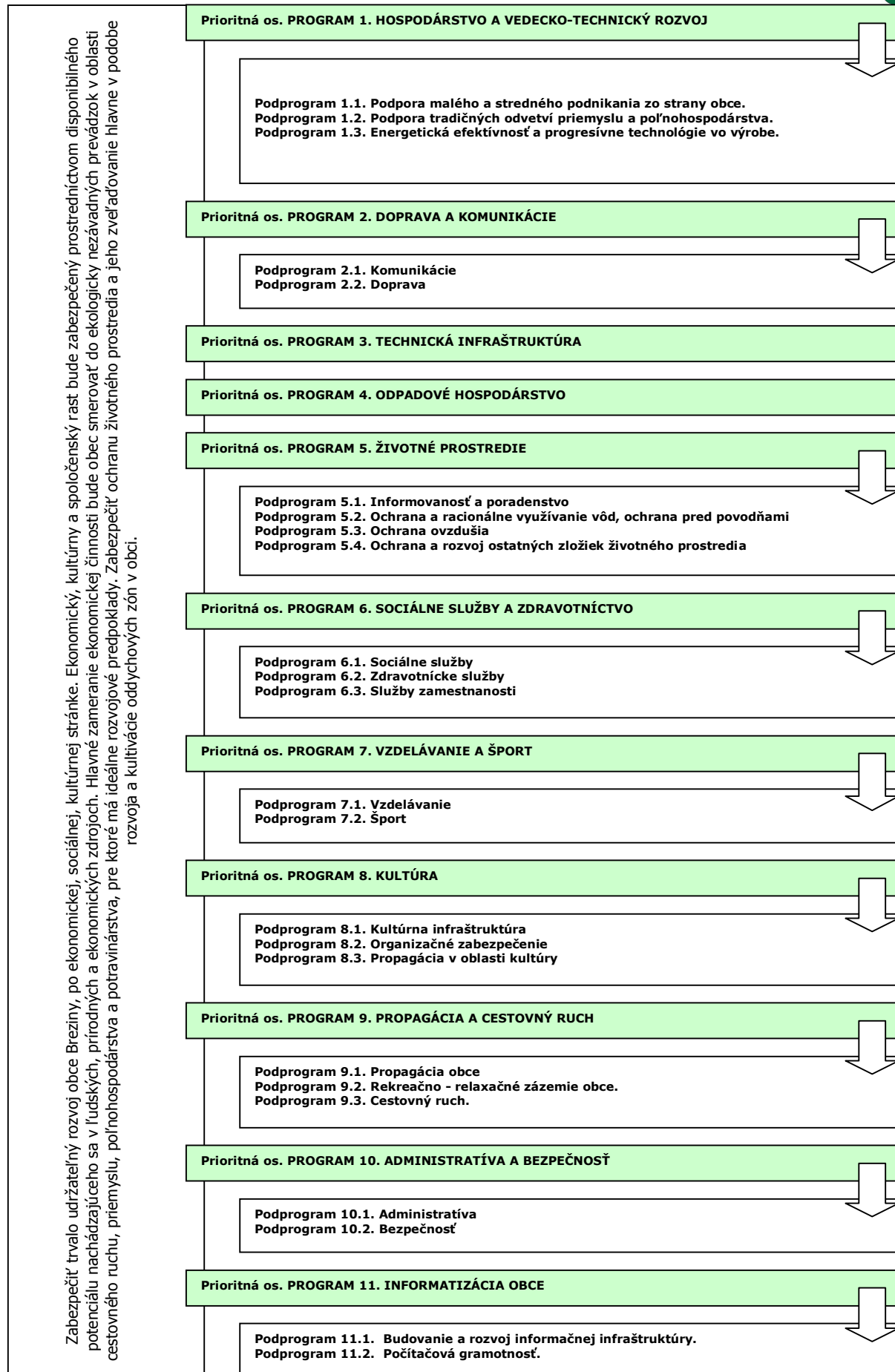
Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Breziny je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Breziny. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Výstavba zóny výroby v severnej časti obce v smere na mesto Zvolen (časť Mlyn).

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.

Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.

Výstavba rozvodnej siete plynu.

Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2 Výstavba protizáplavových opatrení.
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1 Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2 Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Opatrenie 6.1.3 Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.
Opatrenie 6.1.4 Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Kúty – 2x6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1 Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.
Opatrenie 7.1.2 Zriadenie predškolského zariadenia.

Podprogram 7.2. Šport
Cieľ 7.2 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry
Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Zriadenie kamerového systému.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny
2015 - 2024**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity Podpora ponuky predajní potravinárskeho tovaru.
Podpora ponuky stravovacích zariadení v obci.
Vytváranie priestorových podmienok na poskytovanie komerčných služieb.
Podpora ponuky ubytovacích služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Výstavba zóny výroby v severnej časti obce v smere na mesto Zvolen (časť Mlyn).
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba hál a budov priemyselnej výroby.
Rekonštrukcia a revitalizácia areálu podniku Poľnonákup, a.s..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Breziny. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti H. Breziny (cca. 2 km).
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti – Kúty (cca. 1,5 km).
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti – Dolné Breziny v rozsahu cca. 1,5 km.
Dostavba prístupovej komunikácie k vodnej nádrži Dobrá Niva.

Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Aktivity Rekonštrukcia cesty III triedy v blízkosti Rómskej osady – 1 km.

Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Dobrá Niva, Dubové, Ostrá Lúka.

- Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore OčÚ.
Dostavba parkoviska pre potreby obecného cintorína.
Výstavba parkoviska pre potreby vodnej nádrže.
- Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž cesty III triedy.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.2.1 Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 3.1 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.
- Opatrenie 3.2 Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia areálu cintorína.
Rekonštrukcia domu smútku.
- Opatrenie 3.3 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Dostavba vodovodnej siete v časti Dolné Breziny (cca. 500 m).
- Opatrenie 3.4 Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.
Aktivity Rozšírenie elektrických rozvodov VN.
Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN.
Dostavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite Kúty.
- Opatrenie 3.5 Výstavba rozvodnej siete plynu.
Aktivity Výstavba rozvodnej siete.
Výstavba regulačnej stanice.
- Opatrenie 3.6 Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.
Aktivity Realizácia plôch pre rozvoj IBV v časti Kúty.
Realizácia plôch pre rozvoj HBV v časti Horné Breziny.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.
Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.

Opatrenie 4.2 Aktivita	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Opatrenie 4.3 Aktivita	Rekultivácia čiernych skládok. Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok v blízkosti Rómskej osady.
Opatrenie 4.4 Aktivita	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného kompostoviska. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber. Obstaranie mechanizácie pre potreby zberného dvora a kompostoviska.
Opatrenie 4.5 Aktivita	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kanalizačnej siete v časti Horné Breziny. Výstavba kanalizačnej siete v časti Dolné Breziny. Výstavba kanalizačnej siete v Rómskej osade a časti Kúty (1 km). Výstavba ČOV.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivita	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivita	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž štátnej cesty III. triedy. Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž miestnych komunikácií. Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Mlyn. Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Široká.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia koryta vodného toku Nerestnica. Revitalizácia vodného toku v časti Dolné Breziny.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia protieróznych opatrení.

Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny v blízkosti futbalového ihriska. Výstavba oddychovej zóny v blízkosti vodnej nádrže. Výstavba oddychovej zóny pri detskom ihrisku. Realizácia estetickej zelene v lokalite vodnej nádrže. Realizácia okolia obecného úradu. Realizácia estetickej zelene v blízkosti pamätníka. Realizácia estetickej zelene v časti Dolné Breziny.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1	Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku.
Aktivity	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.
Aktivity	Materiálne technické zabezpečenie. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
Opatrenie 6.1.4	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Kúty – 2x6 b.j..
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov v časti Kúty – 2x6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity	Možnosť rozvoja zdravotníckych služieb v budove bývalej materskej školy. Rekonštrukcia priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia priestorov. Zabezpečenie vnútorného vybavenia.
Opatrenie 7.1.2	Zriadenie predškolského zariadenia.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba priestorov. Zabezpečenie vnútorného vybavenia.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba multifunkčného ihriska v časti Horné Breziny.
Revitalizácia areálu futbalového ihriska.
Výstavba detského ihriska v blízkosti vodnej nádrže.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia budovy domu kultúry.
Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia sociálnych zariadení.
Modernizácia vybavenia domu kultúry.

Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia objektu kultúrnej pamiatky – zvonice.
Rekonštrukcia budovy Obecného domu.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhladávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Aktivity Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.
Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.
Rekonštrukcia existujúcich zariadení v blízkosti vodnej nádrže.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry.
Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Zriadenie kamerového systému.
Aktivity Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecných budov.
Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecného cintorína.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivita Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivita Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breziny sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Výstavba zóny výroby v severnej časti obce v smere na mesto Zvolen (časť Mlyn).	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	50
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	0	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	3 mil.

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie	Podpora výstavby zariadení	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec	0	30 tis.

1.3.1	na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	Breziny obec Breziny	0	100
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Breziny	0	1

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Breziny	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Breziny	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Breziny	0	1
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Breziny	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	-	1000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Breziny	0	6
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	1000
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	600
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Breziny	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Breziny	0	1
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Breziny	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Breziny	0	3
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Breziny	0	35
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Breziny	100	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Breziny	0	1
Opatrenie 3.2	Rozšírenie kapacity a	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec	0	2500

	revitalizácia pietnych miest v obci.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	Breziny		
					obec Breziny	0	100
Opatrenie 3.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Breziny	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Breziny	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
Opatrenie 3.4	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Breziny	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
Opatrenie 3.5	Výstavba rozvodnej siete plynu.	Dĺžka vybudovanej siete	výsledok	km	obec Breziny	0	6
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
Opatrenie 3.6	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.	Vybudovaná plocha	výsledok	m ²	obec Breziny	0	15000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	50

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Breziny	0	18
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Breziny	0	15
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Breziny	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Breziny	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Breziny	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Breziny	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Breziny	0	15
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Breziny	0	600
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Breziny	0	5
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Breziny	0	1
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
Opatrenie 4.6	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Breziny	0	6

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Breziny	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Breziny	90	99
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec	0	2

	vodovodných sietach.				Breziny		
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Breziny	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Breziny	0	2
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Breziny	0	2
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Breziny	0	2
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Breziny	0	50

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Breziny	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Breziny	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Breziny	0	380
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Breziny	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Breziny	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Breziny	0	250

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	10
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	1
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	5
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Breziny	0	0
Opatrenie 6.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	1
		Počet vydaných jedál za deň	výsledku	m ²	obec Breziny	0	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	25
Opatrenie 6.1.4	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Kúty – 2x6 b.j..	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	35
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	2

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Breziny	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec	0	380

					Breziny		
--	--	--	--	--	---------	--	--

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Breziny	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Breziny	0	200
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Breziny	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	15
Opatrenie 7.1.2	Zriadenie predškolského zariadenia.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Breziny	0	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	15

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Breziny	0	3
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Breziny	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Breziny	0	300
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Breziny	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Breziny	0	500
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Breziny	0	100
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Breziny	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Breziny	0	800
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Breziny	0	1000

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Breziny	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Breziny	0	1500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Breziny	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Breziny	0	300
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Breziny	0	500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Breziny	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Breziny	1900	500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabulí v obce.	Počet nových inštalovaných tabulí	výsledok	počet	obec Breziny	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Breziny	0	750

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Breziny	0	15
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	2000

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Breziny	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Breziny	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Breziny	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Breziny	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	200

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Breziny	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Breziny	0	4
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Breziny	0	0

				Breziny		
				obec Breziny	0	400
	Celková zateplená plocha	výsledok	m ²			

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Breziny	0	1
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Breziny	0	50
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Breziny	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Breziny	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Breziny	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Breziny	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Breziny	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Breziny	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Breziny	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Breziny	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Breziny	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Breziny	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Breziny	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Breziny	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Breziny	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Breziny	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny
2015 - 2024**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE BREZINY

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Breziny. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Breziny, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Breziny, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Breziny na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Breziny

Implementácia PHRSR obce Breziny sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Breziny je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Breziny. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Breziny budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Breziny.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad

ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2015 – 2024 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Breziny je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Breziny. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Breziny vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce Breziny (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Breziny). V

súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Breziny. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Breziny a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Breziny. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Breziny na roky 2015 - 2024. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2015 – 2024) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Breziny najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Breziny. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Breziny pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Breziny. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Breziny, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doláhaných hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Breziny.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2016	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia,	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového	Hodnotiaca a monitorovacia	Monitorovacia správa,

			neziskové a podnikateľské subjekty		rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Uznesenie OZ
9.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora ponuky predajní potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora ponuky stravovacích zariadení v obci.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vytváranie priestorových podmienok na poskytovanie komerčných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora ponuky ubytovacích služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Výstavba zóny výroby v severnej časti obce v smere na mesto Zvolen (časť Mlyn).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba hál a budov priemyselnej výroby.	4 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a revitalizácia areálu podniku Poľnonákup, a.s..	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.3		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.3.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Breziny. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1		Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.				
Opatrenie 2.1.1		Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti H. Breziny (cca. 2 km).	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti - Kúty (cca. 1,5 km).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti - Dolné Breziny v rozsahu cca. 1,5 km.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Dostavba prístupovej komunikácie k vodnej nádrži Dobrá Niva.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 2.1.2		Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III triedy v blízkosti Rómskej osady – 1 km.	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
Opatrenie 2.1.3		Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Breziny

	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Dobrá Niva, Dubové, Ostrá Lúka.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore OcÚ.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Dostavba parkoviska pre potreby obecného cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba parkoviska pre potreby vodnej nádrže.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž cesty III triedy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Opatrenie 3.2	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Revitalizácia areálu cintorína.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Rekonštrukcia domu smútku.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 3.3	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	Svps, a.s., obec Breziny
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	100	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Svps, a.s., obec Breziny
	Dostavba vodovodnej siete v časti Dolné Breziny (cca. 500 m).	25	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	Svps, a.s., obec Breziny
Opatrenie 3.4	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Dostavba elektrickej rozvodnej siete v lokalite Kúty.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
Opatrenie 3.5	Výstavba rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet obce, SPP,a,s	verejný sektor	nízky	obec Breziny, SPP,a.s.
	Výstavba regulačnej stanice.	podľa potreby	rozpočet obce, SPP,a,s	verejný sektor	vysoký	obec Breziny, SPP,a.s.
Opatrenie 3.6	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia plôch pre rozvoj IBV v časti Kúty.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia plôch pre rozvoj HBV v časti Horné Breziny.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer	
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.	
Cieľ 4	
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Breziny
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Breziny
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Breziny
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Breziny
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Breziny
	Likvidácia skládok v blízkosti Rómskej osady.	10	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vyšoký	obec Breziny
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Výstavba obecného kompostoviska.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Obstaranie mechanizácie pre potreby zberného dvora a kompostoviska.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	Svps, a.s., obec Breziny
	Výstavba kanalizačnej siete v časti Horné Breziny.	500	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	Svps, a.s., obec Breziny
	Výstavba kanalizačnej siete v časti Dolné Breziny.	500	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	Svps, a.s., obec Breziny
	Výstavba kanalizačnej siete v Rómskej osade a časti Kúty (1 km).	200	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	Svps, a.s., obec Breziny
	Výstavba ČOV.	450	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vyšoký	Svps, a.s., obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Prezentácia a šírenie osветы v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	Svps, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	Svps, a.s., obec Breziny
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž štátnej cesty III. triedy.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Obnova odvodňovacích jarkov pozdĺž miestnych komunikácií.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Mlyn.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba protipovodňových opatrení v lokalite Široká.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Revitalizácia koryta vodného toku Nerestnica.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Revitalizácia vodného toku v časti Dolné Breziny.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

			subjekty			
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Realizácia protierózných opatrení na poľnohospodárskej pôde.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba oddychovej zóny v blízkosti futbalového ihriska.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba oddychovej zóny v blízkosti vodnej nádrže.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba oddychovej zóny pri detskom ihrisku.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia estetickej zelene v lokalite vodnej nádrže.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia okolia obecného úradu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia estetickej zelene v blízkosti pamätníka.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia estetickej zelene v časti Dolné Breziny.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku.					
	Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení	

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce, BASK	verejný sektor	nízky	obec Breziny
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zriadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 6.1.3	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a soc. odkázalých.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálno technické zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 6.1.4	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v časti Kúty – 2x6 b.j..					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálno technické zabezpečenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Výstavba nájomných bytov v časti Kúty – 2x6 b.j..	800	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Možnosť rozvoja zdravotníckych služieb v budove bývalej materskej školy.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Rekonštrukcia priestorov pre ambulanciu praktického lekára (1 x týždenne).	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Opatrenie 6.1.4										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Revitalizácia priestorov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Zabezpečenie vnútorného vybavenia.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
Opatrenie 7.1.2	Zriadenie predškolského zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Výstavba priestorov.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Zabezpečenie vnútorného vybavenia.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Výstavba multifunkčného ihriska v časti Horné Breziny.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Revitalizácia areálu futbalového ihriska.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Výstavba detského ihriska v blízkosti vodnej nádrže.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Modernizácia interiérov domu kultúry - rekonštrukcia sociálnych zariadení.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
	Modernizácia vybavenia domu kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Breziny
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia historických pamiatok v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Rekonštrukcia objektu kultúrnej pamiatky –	20	rozpočet	verejný sektor	vyšoký	obec

	zvonice.		obce, ŠF EÚ			Breziny
	Rekonštrukcia budovy Obecného domu.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Breziny

Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl' v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl' informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl' propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno - relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia existujúcich zariadení v blízkosti vodnej nádrže.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Breziny
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer	
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.	
Podprogram 10.1. Administratíva	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Breziny
	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecných budov.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Breziny
	Realizácia kamerového systému pre monitorovanie obecného cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Breziny

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Breziny
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Breziny
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Breziny

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Breziny
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Breziny
2015 - 2024**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
I. Hospodárska politika	102	123	128	123	110	1481	1439	1439	1394	6	6344
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	0	8	8	8	8	1388	1388	1388	1388	0	5581
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	44	52	57	57	56	48	0	0	0	0	316
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	8	8	8	8	8	8	14	14	6	6	86
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	38	38	38	38	38	38	38	38	0	0	302
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	11	16	16	11	0	0	0	0	0	0	55
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
II. Sociálna politika	224	245	258	258	34	61	48	48	48	0	1224
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	201	201	201	201	0	8	8	8	8	0	836
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	0	21	21	21	21	40	40	40	40	0	246
PROGRAM 8. KULTÚRA	23	23	35	35	13	13	0	0	0	0	142
III. Environmentálna politika	215	236	248	661	446	446	433	0	0	0	2684
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	33	33	33	446	413	413	413	0	0	0	1782
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	182	203	215	215	33	33	21	0	0	0	902
Zdroj: vlastné spracovanie	102	123	128	123	110	1481	1439	1439	1394	6	6344

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	5 550	3 608	2 706	902	902	0	0	1 943	0
Cieľ 1.3	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.3.1	31	31	23	8	6	0	2	0	0
Spolu	5 581	3 639	2 729	910	908	0	2	1 943	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2017	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2018	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2019	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2020	1387,50	902	676	225	225	0	0	486	0
2021	1387,50	902	676	225	225	0	0	486	0
2022	1387,50	902	676	225	225	0	0	486	0
2023	1387,50	902	676	225	225	0	0	486	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	5581,00	3639	2729	910	908	0	2	1943	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosi technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Opatrenie 2.1.3	31	31	23	8	6	0	2	0	0
Opatrenie 2.1.4	21	21	16	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 2.1.5	54	54	41	14	11	0	3	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Spolu	316	316	237	79	63	0	16	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	44,42	44	33	11	9	0	2	0	0
2016	52,17	52	39	13	10	0	3	0	0
2017	57,42	57	43	14	11	0	3	0	0
2018	57,42	57	43	14	11	0	3	0	0
2019	56,17	56	42	14	11	0	3	0	0
2020	48,42	48	36	12	10	0	2	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	316,00	316	237	79	63	0	16	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.1	30	30	23	8	6	0	2	0	0
Opatrenie 3.2	31	31	23	8	6	0	2	0	0
Opatrenie 3.3	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Spolu	86	86	65	22	17	0	4	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2016	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2017	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2018	7,50	8	6	2	2	0	0	0	0
2019	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2020	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2021	14,00	14	11	4	3	0	1	0	0
2022	14,00	14	11	4	3	0	1	0	0
2023	6,25	6	5	2	1	0	0	0	0
2025	6,25	6	5	2	1	0	0	0	0
Spolu	86,00	86	65	22	17	0	4	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Opatrenie 4.4	122	122	92	31	24	0	6	0	0
Opatrenie 4.5	1 650	1 650	1 238	413	330	0	83	0	0
Spolu	1 782	1 782	1 337	446	356	0	89	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	33,00	33	25	8	7	0	2	0	0
2016	33,00	33	25	8	7	0	2	0	0
2017	33,00	33	25	8	7	0	2	0	0
2018	445,50	446	334	111	89	0	22	0	0

2019	412,50	413	309	103	83	0	21	0	0
2020	412,50	413	309	103	83	0	21	0	0
2021	412,50	413	309	103	83	0	21	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1782,00	1782	1337	446	356	0	89	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKO FOND
ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	343	343	257	86	69	0	17	0	0
Opatrenie 5.2.3	385	385	289	96	77	0	19	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 5.4.2	123	123	92	31	25	0	6	0	0
Spolu	902	902	677	226	180	0	45	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	182,00	182	137	46	36	0	9	0	0
2016	202,50	203	152	51	41	0	10	0	0
2017	215,25	215	161	54	43	0	11	0	0
2018	215,25	215	161	54	43	0	11	0	0
2019	33,25	33	25	8	7	0	2	0	0
2020	33,25	33	25	8	7	0	2	0	0
2021	20,50	21	15	5	4	0	1	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	902,00	902	677	226	180	0	45	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.2	31	31	23	8	6	0	2	0	0
Opatrenie 6.1.4	805	805	604	201	161	0	40	0	0
Spolu	836	836	627	209	167	0	42	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	201,25	201	151	50	40	0	10	0	0
2016	201,25	201	151	50	40	0	10	0	0
2017	201,25	201	151	50	40	0	10	0	0
2018	201,25	201	151	50	40	0	10	0	0
2019	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2021	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2022	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2023	7,75	8	6	2	2	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	836,00	836	627	209	167	0	42	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	27	27	20	7	5	0	1	0	0
Opatrenie 7.1.2	134	134	101	34	27	0	7	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	85	85	64	21	17	0	4	0	0
Spolu	246	246	185	62	49	0	12	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	21,25	21	16	5	4	0	1	0	0
2017	21,25	21	16	5	4	0	1	0	0
2018	21,25	21	16	5	4	0	1	0	0
2019	21,25	21	16	5	4	0	1	0	0
2020	40,25	40	30	10	8	0	2	0	0
2021	40,25	40	30	10	8	0	2	0	0
2022	40,25	40	30	10	8	0	2	0	0
2023	40,25	40	30	10	8	0	2	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	246,00	246	185	62	49	0	12	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	90	90	68	23	18	0	5	0	0
Opatrenie 8.1.2	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	142	142	106	36	28	0	8	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	22,60	23	17	6	5	0	1	0	0
2016	22,60	23	17	6	5	0	1	0	0
2017	35,35	35	26	9	7	0	2	0	0
2018	35,35	35	26	9	7	0	2	0	0
2019	12,85	13	10	3	3	0	1	0	0
2020	12,85	13	10	3	3	0	1	0	0
2021	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

Spolu	142,00	142	106	36	28	0	8	0	0
-------	--------	-----	-----	----	----	---	---	---	---

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	300	150	113	38	38	0	0	150	0

Spolu	302	152	113	40	38	0	2	150	0
-------	-----	-----	-----	----	----	---	---	-----	---

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	38,10	19	14	5	5	0	1	19	0
2016	38,10	19	14	5	5	0	1	19	0
2017	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2018	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2019	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2020	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2021	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2022	37,60	19	14	5	5	0	0	19	0
2023	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	302,00	152	113	40	38	0	2	150	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	45	45	34	11	9	0	2	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Spolu	55	55	41	14	11	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2015	11,25	11	8	3	2	0	1	0	0
2016	16,25	16	12	4	3	0	1	0	0
2017	16,25	16	12	4	3	0	1	0	0
2018	11,25	11	8	3	2	0	1	0	0
2019	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	55,00	55	41	14	11	0	3	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	2	2	2	1	0	0	0	0	0
Opatrenie 11.1.2	2	2	2	1	0	0	0	0	0
Spolu	4	4	3	1	1	0	0	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	0,50	1	0	0	0	0	0	0	0
2016	1,00	1	1	0	0	0	0	0	0
2017	1,00	1	1	0	0	0	0	0	0
2018	1,00	1	1	0	0	0	0	0	0
2019	0,50	1	0	0	0	0	0	0	0
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4,00	4	3	1	1	0	0	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRÁVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatreniu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;

podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;

podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14:

verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
Pôdohospodársku platobnú agentúru,
Národnú sieť rozvoja vidieka
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;

- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3: poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujuce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2: fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujuce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním, fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,

- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Breziny je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Breziny bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... VZN/UMZ č.

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

- Partnerská dohoda
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komún na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
- Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
- Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
- Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
- VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
- JAROS, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
- LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
- MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
- UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
- Interné materiály obce Breziny.
- Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
- STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
- STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
- BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
- LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
- HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
- MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
- MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
- <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
- <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
- Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
- <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
- <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
- <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
- <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
- Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
- Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
- Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
- Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
- Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
- <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>
- Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. <http://sk.wikipedia.org/>
63. <http://naseobce.sk/>
64. PHSR Breziny 2007 - 2013
65. <http://www.soprs.sk/>
66. www.breziny.sk
67. NSRR, 2011
68. RÚSES okresu Zvolen, 2013
69. http://www.mineraly.sk/files/zber/101-200/170_neresnicka_dol_1.htm, 1.5.2015

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
Obce Breziny
Programovacie obdobie 2015 – 2024
2015**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224